

AZINIMO UŽE... NES HOUSE OF BEA... GATVĖS... KINIAI SUGARBANA... \$4.00, \$5.00 ir \$6.00... PLOVIMAS, GARBANA... ALINIMAS - PO 10... rytą Vakaris Susitar...

HI-Test Range... FUEL OIL... Millbury St Coal... COMPANY... 141 Millbury St., Worcester... Tel. Dial 2-7807... VISOKEIOS RUMES AN... Naujos Anglijos K... Melynieji Angliai, M... -Specialiskumas... Aukštos Rusijos Alieja... ir Kurai... KIELA ir KRUKONIS...

oddel Padidinate... Rupescius Su Kur... Rupestimis?... fes Jau per penka... ts metų isrisome... ro bedas del Worces... rio gyventoju... Del pasitiketino k... itiketeite Silver A... Cleercoal Angliam...

HERTY COAL... 507 MAIN G-VES... krova 241 Southbridge... Tel. Dial 2-7997... ARSIDUODA... naujas Packar...

našina, kuri verta... na ir radije ir daug... džiū. Bet dabar p... \$400. Ta mašina... 7,000, galima sakyti... a, gerai prižiurta... nauja, bet 1936 m... 20 - 8 cilindrių... nga, kuri retai kam... is šio adresu:... cas, 20 Maxwell St... s. 3 aukštas nuo 3... r...

ARDAVIMU... susidedantis iš 54... ko ir įvairių tribo... dje; labai tikti del... moderniškas penk... s; vanduo įvestas... s, elektra, telefon... adzius; bet 1936 m... dvių metų senos... uo Oxford, 14... Worcesterio. Par... s savo žmones... W. Zmetra, Bet... Dudley, Mass. Tel...

\$13.10... os Kietos Anglij... Dydzio... AMBI-ANGLT... S, Inc. Dial 5-6...

Kariniai Gabenimai i Anglija Kyla... Washington, D. C. - Amerika... Didižiausia is sintintu bu... produktai, svarbus del karo... lėktuvai ir jų dalys, sprogstamos medži... metalai ir metalo apdirbi... mašinos; chemikalai ir žib... produktai. Eksportai Didžia... Britanijai žymiai padidėjo (g... mėnesy). Per tą mėnesį... nupirko už \$49,415,000... amerikoniškų produktų ir... mėnesy skaitlinės pa... \$123,090,000. Per metus, britai nupirko iš... 743 karo lėktuvus už... 177,000.

No. 43-čias Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 26-t a SPALIO (OCT.) 1940 M. Kaina 5 centai VOL. XXI

Romos-Berlyno Ašis Spendžia Britanijai Mirties Kilpas

HITLERIS VERČIA PRANCUZIJA IR ISPANIJĄ STOTI KARAN PRIEŠAIS BRITANIJĄ

Stalinas Tariasi Su Japonija ir Vokietija Del Pasidalinimo Kinijos su Turkija

Dabar tik Hitleris susiprato, kad jo pažadai del Anglijos okupavimo neišpildė. Tik dabar vokiečiai persitikrino, kad jie yra persilpnėję, kad sulaužyti anglių blokadą be kitų pagalbos.

Šiomis dienomis Hitleris buvo atvykęs į okupuotą Prancuziją ir slaptai tarėsi su Vichy vice-premieru Pierre Laval del Prancuzų talkininkavimo priešais anglius. Hitleris siulo nekurias lengvatas del karo kontribucijų ir sako, jei Prancuzija neis ir talka priešais anglius (pirmiau buvusius jos talkininkus), tai esantieji vokiečių nelaisvėje prancuzai, turės badu išmirti.

Šiame momente prancuzai nieko aiškaus pasakyti negali, jie yra vokiečių auka, vokiečiai nori, ta jie dabar daro su prancuzais. Bet, kad juos priversti stoti į karą priešais savo draugus - anglius, vargiai tas vokiečiams pasiseks.

Hitleriu užbaigus savo misiją su prancuzais, jis leidosi tuojau į Ispaniją ir ten su Ispanijos diktatoriumi, Gen. Franco Francisco takais pačiais karo reikalais kaip ir su prancuzais. Hitleris nori Ispaniją įtraukti į karą priešais anglius ir jai užtai siulo Prancuzijos Morroko ir Anglijos Gibraltarą.

Jei ta Hitlerio misija išdegtų - prancuzai su ispaniais išeitų karan priešais anglius, leistų vokiečiams įsikurti laivyno ir orlaivyno bazes Viduržeminiu jūry, Afrikos ir Atlantiko vandenyno pakraščiuose, kad tokiu būdu Britaniją surakintų iš visų pusių ir galiau nutraukus jos komerciją su Pietine Amerika. Jei tas vokiečiams pasisektų įvykdyti, reikštų anglių blokados sulaužymą ir užbaigimą europinio karo su ašies laimėjimu.

Bet anglai mano kitaip. Jie mano jei Vichy vyriausybė išeitų į karą priešais anglius, tai Prancuzijoje kilėtų revoliucija ir savo oku-

patant pradėtų skersti. Taspats veik atsitiktų ir pasipanus, nes ta šalis nuo civilio karo dar nėra atsigriežusi ir jei dar jai tektų stoti naują karą, tai jos ekonominė padėtis visai sugriūtų.

Kuomet vokiečiai spendžia anglams mirties kilpas, tai rusai tariasi su Japonijos monarchistais kaip užbaigti Tolimų Rytų karas ir kaip pasidalyti Kinija.

Japonija reikalauja Mandžiurijos pripažinimo, o rusai nori kinų Mongolijos pripažinimo. Stalinas jau džiaugiasi grobiu Kinijos, bet tik nepatenkintas Japonijos nepasotinimu, kurios militaristai yra pasiryžę kariauti su Kinija iki galutinio jos nukariavimo.

Su Balkanais veik tarpas kas ir su Tolimais Rytai. Turkija nenori pasiduoti nė rusų, nė vokiečių įtakai del Dardanelių kontrolės. Užtai dabar eina derybos tarp vokiečių ir rusų del Turkijos pasidalinimo. Rusija norėtų atimti iš Turkijos likusią Armenijos teritoriją, o vokiečiai rengiasi per ją kelią pasidaryti, kad susisiektų su Persija, Syrija ir galiu Suezu kanalu. Ar tos derybos bus pasekmingos tuo tarpu dar liekasi neišrišta problema.

Rusai buvo pirmiau kaip ir pakrypę prie anglių ir amerikonių pusės, bet kadangi pastarieji atsisakė pripažinti jų grobius Baltijoje, tai kažkaip atšalo ir pasuko nuo demokratiją į ašies fašistinę pro-nacių pusę.

RUSIJOS - JAPONIJOS NEPUOLIMO SUTARTIS

Maskva. - Naujas Japonijos ambasadorius atvyko iš Tokijos į Maskvą, kad ten pradėtų derybas, kurios Tokijos miesto diplomatai mano, kad ves prie Rusijos-Japonijos nepuolimo sutarties, kuri lyginasi su sovietų-nacių paktu. Leit. Gen. Yošitsugu Tatekawa buvo sutiktas Vladimir Barkovo, Užsienio Ministerijos Protokolu Viršininko ir Vokietijos pasiuntinybės nario.

VELIAUSIOS ŽINIOS

BROOKLN, N. Y. - Alfred E. Smith, buvęs kadaise demokratų partijos kandidatu į Suv. Valstijų prezidentus, dabar savo kalboje palygino Prezidentą Ruzveltą su Adolfu Hitleriu. Jis sako, abu taktikoje ir veikmėje lygūs.

SAN FRANCISCO, Cal. - Kensuke Horinouchi, atsistatydinęs nuo Suv. Valstijų ambasadoriaus pareigų, pareiškė, kad Kinijos Čiang Kai-Sek veda tautos derybas su Wangu Čiang-Wei Japonijos pastatytu Nanking valdininku.

MASKVA. - Prekybos komisaras paskelbė dekretą del duonos kainos pakėlimą Maskvoje ir Leningrade. Nuo spalio 21-mos dienos juodos ir pilkos duonos kaina pakilo 15 nuošimčių. Dabar Maskvoje už kilogramą (2.2 svaru) juodos duonos mokės 1 rublį, o už pilką - 1.14.

VICHY, Prancuzijoje. - Šiomis dienomis Hitleris su Prancuzų premieru Laval turėjo slaptą pasitarimą kaslink karo prieš Anglija. Hitleris daug ką žada del prancuzų, jei jie išeitų į karą priešais anglius.

Tačiau prancuzai nėra linkę Hitleriui gelbėti del to, kad vokiečiai yra pasiryžę pasilaikyti Alzace-Lorraine, Tunisiją, Suez Kanala ir dar ką. Be to, Prancuzijai teliko tik tai vienas mušio laivas sveikas ir jį pridėjus prie ašies laivyno, ne ką pagelbėtų.

VELIAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Lietuvos komunistų partija rengia vakarines paskaitas. Apie darbo našumą ir jo reikšmę dabartiniu momentu paskaitą laikė darbu komisariato departamento direktorius "draugas" Micelmacheris.

Sveikatos komisariato tarnautojai leidžia sieninį laikraštį "Sveikatos sargyboje". Šio laikraštuko redaktorium paskirtas gyd. Robinsonas.

Sveikatos komisariatas spaliu m. viduryje numato persikelti į Vilnių.

Sovietų Lietuvos aukščiausioji taryba leidžia oficialinį laikraštį, pavadintą "Lietuvos TSR aukščiausiosios tarybos žinios". Tam leidinyje bus skelbiami aukščiausiosios tarybos priimtųjų įstatymai ir šios tarybos prezidiumo įsakymai.

Idomu pastebėti, kad sovietų Lietuvoje įsakymai vadinami "įsakais". Matyti, tai geriau primena rusiškąjį "ukaz".

Buv. Nepriklausomosios Lietuvos Seimo rumai vadinsis dabar Lietuvos TSR aukščiausiosios tarybos namais.

DIES SIULO 3 PROGRAMOS PUNKTUS DEL APSAUGOS NUO PENKTAKOJŲ

Chicago, Ill., spalio 22. - Martin Dies, Kongreso komisijos narys del Amerikos laisvių saugumo pastato Suv. Valstijų vyriausybei 3 punktus, kad apsaugoti nuo penktosios kolonos agentų, kurie besabotažaudami Europą daug ten bledies padarė.

1). Sustiprinti Biliaus teises su naujais patvarkymais, kad sudrausti užrubežinių pajėgų agentus ir jų organizacijas, kurie ir kurios iki šiolai dangstėsi biliaus teisių silpnumu.

2). Nustatyti konsulatų teisių apribojimą, kurių peržengimas skaitytuse jų atšaukimu nuo atstovaujamy jųjų šalių.

3). Nesilaikanti viršminėtų taisyklių naturalizuoti ateiviai, neatsižvelgiant į jų pilietybę, bus nupilietinti ir deportuojami ten, kur ir kam jie dirba.

Dies reikalauja Kongreso, kad tuojau išleistų įstatymą del tų ateivių, kurie gautą Suv. Valstijų pilietystę naudoja kai-

po priedangą, kad pasiųsti jų penktosios kolonos - užrubežinių šnipų darbus.

Jau Prez. Ruzveltas pasirašė įstatymo projektą, sulig kurio bus suregistruoti visi svetimai valstybei dirbant agentai, laikraščių redaktoriai ir jų įvairios organizacijos pasivadinusios po visokiais pseudo vardais.

Na, dabar teks matyti, ką mušičiai, bet Maskvos direguojami organai Laisvė su Vilniumi darys ir ką darys jų diriguojamos organizacijos, kaip pav.: Amerikos Lietuvių Kongresas, Darbininkų Susivienijimas, Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija, Progresyvis Moterų Susivienijimas ir daug palpinių draugijų ir klubų, kuriuos kontroliuoja penktosios kolonos agentai, dirbant Maskvai už pinigų?

Visos viršminėtos organizacijos turi reikšmingas ir progresan žengiančias užvardijimas, bet jų darbas yra kacapiškas ir griaujas demokratišką sistemą iš pat pamatų.

40 VALANDŲ DARBO SAVAITĖ PRASIDĖJO NUO KETVIRTADIENIO

Washington, sp. 24-tą. - Su šiąja diena prasidėjo 40 valandų darbo savaitė per visas Suv. Valstijas įvairiuose pramonės komercijiniuose centruose; 2,000,000 darbininkų tapo paliesti, kuriems dirbant viršlaikį teks mokėti už laiką ir pusė algą.

Tačiau vyriausybės autoritetai mano, kad į tą maksimumą valandų ir viršlaikį 200,000 dar-

bininkų neįeis. Taipgi neįeis į viršų pažymėtą skalę gelžkeilių darbininkai, trukų ir busų operatoriai ir laikraštinkiniai, kurių prenumeratūros tiražas siekia ne daugiau 3000 skaitytųjų.

Abelnai, šis aktas liečia visas tas imones, kurios savo komercijiniais produktais surištos tarpvalstijiniame biznyje.

ATEIVIAI PRIVALO PRANEŠTI ADRESO PAKEITIMĄ

Earl G. Harrison, Jung. Valstijų Teisingumo Departamento Ateivių Registravimo Direktoriaus nurodo, jog Ateivių Registravimo Įstatymas iš 1940 m., reikalauja greitą pranešimą apie įsiregistruoto ateivio adreso pakeitimą.

"Kai kurie ateiviai klaidingai mano, jog jiems nereikia pranešti pakeitima gyvenimo vietos pakol mes jiems pasiūciame kvitą - kortelę (receipt cards)," sako p. Harrison.

"Svarbu kiekvienam užsiregistruotam ateiviui čia pastoviam apsigyvenimui, mums pranešti naujos gyvenimo vietos adresą į penkis dienas po persikėlimo, nepaisant ar jis gavęs tokią kortelę ar negavęs. Studentai, turistai, svečiai ir kiti asmenys įleisti į šią šalį nepastoviam apsigyvenimui nereikalaujami pranešti kiekvieną gyvenimo vietos pakeitimą, bet privalo pranešti jų gyvenimo vietos adreso pakeitimą kas tris mėnesius nuo užsiregistravimo laiko, ar jie pakeičia adresą ar ne. Nepaisymas šito Teisingumo Departamento patvarkymo apie adreso pakeitimo pranešimą neša sunkias bausmes sulig Ateivių Registravimo Įstatymo. Tos

bausmės yra piniginė bausmė iš \$100., 30 dienų kalėjimu, ar abi bausmės".

Paštuose galima gauti spausdintas blankas adreso raportams ir adreso pakeitimo pranešimams Ateivių Registravimo Skyriui.

Registravimo kortelės greitai išsiunčiamos iš Washingtono. Kasdien skaitlius kortelių vis augs. Tie nepiliečiai, kurie persikelia iš vienos vietos į kitą prieš gavimą kvitos kortelės ir nepraneša mums apie adreso pakeitimą tos kortelės negaus. Šios kortelės siunčiamos į ateivių registravimo laiku paduotą adresą, ir paštoriams įsakyta, jog jeigu ateivis persikelia į kitą vietą ir nepraneša pakeitima adresu, tai kortelės turi būti atgal gražinamos į Washingtoną. Labai svarbu kiekvienam ateiviui turėti registravimo kortelę, nes yra jo įrodymas, jog jis prisilaikė prie Ateivių Registravimo Įstatymo.

Direktoriaus Harrison ragina visus ateivius, kurie iki šiam laikui nesiregistruavo tą kuogrečiausia daryti. Registravimas tęsiasi iki rugpjūčio 26 d., viusoose pirmos ir antros klasos paštuose ir kitose paskelbtose tam tikslui vietose.

Raštas ir Spauda

nėle "Artojaus" pavyzdį. Šio baltiaus, ir paremtas tikrą lietuvišką dalyką. Tai te nariu Lietuvių Draugijai (Friend of Lithuania Association) paremdamas šį parengimą ir paremsite šim vienu metu. Sidėsite prie suteikimo ir eiviam ir išgimusiems, tuvos, taipgi duosit pręsvetintautiams mūsų literatės kurinį.

Specialiai šiam vaktu Muziejus pavelsis Komitetas parodon šiame parengime "Lietuvos Artojas", taip rie nemate, galės pamatyti kurinys išrodo.

Prašome sekti amerikiečių raščių savo kolonijose, ir aprašys šį parengimą. Ypač sekmdienį "Boston Post" ir lapą aprašydama apa laile, apie šį parengimą ir žeiškul.

Tikimės atjausite vertę ir pač šiuose neraminose raštuors už jurių-marių ir Lietuvos. "Lietuvos Artojas" uje primins kiekvienam, kad, "Kas bus, kas nebūsvasiva nepražaus".

Steponas Mintka, Lietuvių Draugijos

WATERBURY

KONCERTAS

Nors mes esame milžiniškos dieny įvykių, tačiau mes turime Tėvynės Lietuva, ir abar įsisiubavo basistai, ties distrucija po raišvų šalyj, bet vis nūmas kas kart didėja. Kas ar ilgai mes galėsimi ramybėj? Turim netik vedusių bet ir naujų jaunų lietuvių, ir ntais bet tukstancijai, ir svavo. Kasin ar išu, nors šiūom tarpe, vojaus nesimato. Bet taip, progresą turim, myn.

Mūsų kolonijos lietuvių is yra gana gyvas. Tais yra gana gyvas. Tais yra gana gyvas. Tais yra gana gyvas. Tais yra gana gyvas.

Karas siaučia užsieny.

Silpnos, nepasiruosios šalyš jau griuvėsiuose.

Ar pageidaujate Ameriką buti tokia tvirta, tokia galinga, tokia vieninga, kad nė jokia talis ar šalių kombinacija nedrįstų mus užpult?

Henry Parkman yra drąsus vyras. Jis stovi už VEIKIMĄ del taikos ir liuosybės — ne del numalšinimo. Jis stovi už prisirengimą dabar — ne kada pervėlu.

Henry Parkman yra Pasaulinio Karo Veteranas. Jis žino kriminališką beprotystę del nepasiruosimo į laiką.

Henry Parkman yra šeimynos tėvas. Jis yra pasiryžęs, kad jo žmona ir vaikai niekuomet nežinotų karo baisenybes.

Galima pasitikėti, kad Henry Parkman, kaipo sekantis Jungtinių Valstijų senatorius, kovos už galingą Ameriką.

Reikalaukite vyro su drąsumu veikt!

REPUBLICAN

HENRY PARKMAN

A FIGHTING LIBERAL

YOUNG-ABLE-EXPERIENCED

FOR U.S. SENATOR

(Politiškas Skelbimas) HORACE T. CAHILL

Už Leitnanta Gubernatori

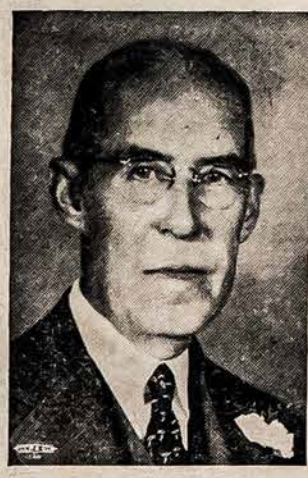
Atsiradus mokantiems skaityt raštą, karaliai savo dvaruose steigė knygynus ir parašytas knygas pirkto net brangiai mokėdami. Karalių pasiuntiniai raiti jodydavo nuo vieno vienuolyno prie kito, ieškodami knygų, ir tokias radę jas pirkto ir gabeino savo karaliaus dvaran. Užtai pačioj pabaigoj 14 šimtmečio, Luxemburgo karalius Karolis IV turėjo 140, o Francuzijos karalius Karolis V, net 900 tomy knygų savo knygynuose. Bet tai buvo pavieniai tomiai, kurių vieną nupirkus, daugiau tos knygos jau niekur nebuvo. Todėl rašytojai ilgai galvojo kaip butų galima knygas padaugint. Medialane įsikūrė knygų rašymo įstaiga kur vienas vienuolis parašytą knygą skaitė, o 40 kitų atskirai rašė. Tai buvo padidinta produkcija, tačiau nors viensyk parašyta 40 tomy vienos knygos, tačiau vistiek reikėjo tam darbiu keliolikos metų.

Vėliau, kada jau popiera buvo atsiradus, išgalvota knygas spausdint. Parašytą lakštą popierose prismeigta ant lentos, ir peiliu režiant parašytas raides, tos raides tuom pačiu sykiu išrežta ant lentos. Tada lenta patepta dažais, ant jos užtiesta lakštus nerasytos popieros, prispausta kokia sunkenybe, ir pasukui tą popierą nuo lentos nuėmus, ant popieros buvo atsispaudęs lenton įrežtas raštas. Po to ant tos pačios lentos tuom pačiu budu buvo galima spausdint jau tukstančius kitų lakštų. Tokia tai buvo spaudos pradžia. Tai buvo didelis išradimas. Bet darbas buvo nelengvas, rašto tekstas turėjo buti parašytas atbulomis raidėmis pirmiau ju įrežimo lenton.

Tokiu rašto pustaumy į lentas tada užsiminėjo Moguntijos Jonas Gutenberg. Tą darbą dirbdamas jis ilgai galvojo kaip butų galima išrastos spaudos metodą pagerint. Ir atėjo jam mintis, kad vieton teksto žodžių režyt ant lentos, butų geriau padaryt pavienes raides ir iš tų paskui susatyt reikalingus žodžius, patept tas raides dažais ir jas prispaust ant popieros.

Jis taip ir padarė: Iš buko medžio padirbo po kelias raides nuo A iki Z, suvėrė jas ant šniurelio ir iš abiejų pusių mazgais suvėręs, patėpė dažais ir prispaudė ant popieros. Pa-

(Politiškas Skelbimas) FREDERIC W. COOK

Už Valstijos Sekretorių

Frederic W. Cook gali įrodyti, jog Massachusetts balsuotojai jį gerbia, nes nuo 1921 metų, jis buvo vis perinktas į tą pačią sekretoriaus vietą be perstojiemo. Be to, 1938 metais, jisai gavo didžiulį balsų skaičių kiek gavo kokis kandidatas visoj Massachusetts valstijoj.

Mažai politikos vyrų turi tokią įtaką tarp balsuotojų kaip turi Frederic W. Cook. Nė vienas republikonų kandidatas nesirado stovėt prieš jį nominacijose ir nė vienas demokratų partijos kandidatas nelaimėjo rinkimuose, kada jis laikė republikonų kandidatūrą. Tokis rekordas parodo, jog visuomenė jau seniai pripažino kaipo sąžiningą, sunkiai dirbantį ir begalio gabų vyrą.

Jisai yra valdymo įstatymų žinovas ir daug nuveikęs del tvarkymo rinkimų mašinėriją balsuotojų naudai. Laike savo ilgų metų tarnystės valstijai, jisai pasizymėjo kaipo uolus darbininkas, kurs abejas partijas lygiai gerbia visuose reikaluose.

Frederic W. Cook gimė Somerville, kur ir baigė viešas mokyklas. Išlaikęs valdiškus kvotimus, jo pirmas darbas buvo kaipo komisijų raštininko pagelbininkas Somerville, Mass. Vėliau jis tapo miesto sekretoriaus pagelbininkas ir paskui miesto sekretorius iki tapo išrinktas valstijos sekretorium.

Jisai su savo žmona gyvena pusę metų Somerville ir pusę Plymouth, Mass. Jo patyrimas ir gabumai yra reikalingi del tolimosnio teisingo ir išmintingo valdymo.

(Politiškas Skelbimas) WILLIAM E. HURLEY

Už Valstijos Išdininką

Nuo 1936 metų William E. Hurley ištikimai ir pasišventusiai atliko savo pareigas kaipo Valstijos Išdininkas ir Generalis Mokesčių Rinkikas. Jam pavyko išgauti paskolas del valstijos už žemiausią procentų mokesčių negu kada pirmiau. Nors milijonai dolerių yra jo priežiuroje, vienok jisai gerai žino kaip svarbu mažesnės sumos yra Massachusetts darbininkams. Vyras ir moters, kurie dirba šios valstijos įmonėse turi nepamiršti, kad jisai sutalpė jiems \$12,000,000 kas metai, nereikia jiems tokiu budu mokėti į "Unemployment Compensation" fondą. Kaip to fondo išdininkas, jisai pranešė apie didelį ir didėjantį perteklių, kurs turėjo but perduotas vyriausybei Washington. Jam patariant, valstija paluosavo Massachusetts darbininkus nuo mokėjimo vieną savo algų nuosimtį fondui. Tokiu budu darbininkam liko daugiau pinigų.

William E. Hurley gimė Bostone, kur užbaigė viešas mokyklas ir pramonės kursus. Jisai pradėjo dirbti sulaukęs 13 metų, butų dirbtuvėje. 1898 metuose, jisai išlaikė kvotimus ir tapo laikų išnešiotojas Bostone, paskui jis buvo pakeltas į prižiūrėtoją. 1915 metais jis tapo pašto viršininko pagelbininku Bostone ir 1931 metais tapo pašto viršininku 1935 metais, po griežto kvotimų, jis gavo 100 nuosimtį stovi. Eidamas valstijos išdininko pareigas per keturius metus, William E. Hurley priėmė ir išleido jau virš aštuonius šimtus milijonus dolerių. Jį reikia išrinkti kaipo žymų narį administracijos, kuri teisingai ir išmintingai išpildė savo pažadus.

(Politiškas Skelbimas) LEVERETT SALTONSTALL

Gubernatorius

Čia tiktai keli broožai iš jo rekordo:

Sugražino pažangią teisingos tarnystės valstijos valdymą — Užlaikė reikalingiausius valdžios departamentus ir padarė daug naujų pagerinimų po naujų, patikėtinų energingų departamentų vedėjų — Neleido jokių skandališkų papirkty, mokėtinų paskyrimų į valdymo vietas ir nė kriminališkų prasikaltėlių paluosavimų — Sugražino Massachusetts valstija atgal prie gero finansiško stovio panaikindamas išsekvojimą, nereikalingas išlaidas.

Daugiau darbų: 11% daugiau darbų per pirmuosius 1940 metų aštuonis mėnesius. Algų suma pakilo 22%. 1939 metais, 227 naujos įmonės ir šiais metais daug naujų dirbtuvių ir padidinta esančių dirbtuvių. Per pėreitus du metu, Massachusetts valstija turėjo geriausią rekordą del darbdavių - darbininkų ginčų sutaikymo.

Massachusetts valstija stovi antroje vietoje po Kalifornijos, kuri yra duosniausia del Seno Amžiaus Pagelbos ir Pensijų suteikime. Laike 1939-40 metų, Massachusetts valstija išdalino \$20,000,000 seniems žmonėms.

Bedarbiai dabar gauna pašalpus čekius greitai. Sulgyinus su 1939 metais, 62% daugiau darbų suteikiami bedarbiams. Jauniem žmonėm suteikiama pagelba dirbti tuose darbuose del kurių jie mokinis. 40,000 jaunų vyrų lavinasi įvairiuose amatuose. Sumažinus valstijos mokesčius, 215 miestų darbdaviams, namų savininkam, nuomos mokesčiams buvo palengvinta nuo mokėjimų didelių mokesčių.

Valstijos skolos buvo sumažintos \$19,000,000 arba veik per pusę. Civiliškoje tarnystėje užsitarnavimas ir gabumas dabar skaitosi vietoje politiškų privilegijų. Daug valstijų seka Massachusetts valstijos įvairias programas, kaip viešo saugumo, civiliško apginimo ir įmonių apginimo.

LIETUVIAI REMIA WILLKIE

Nesenai susidarė "All American Committee", kurio tikslas yra pasiekti svetimomis kalbomis kalbančius balsuotojus. Seniau naturalizuotieji balsuotojai ir jų Amerikoje gimę sunys ir dukterys, kurie nenutraukė ryšių su savo tėvų kalba ir organizacijomis, buvo vadinami "svetur gimusiais" arba "svetimių kalbų grupe". Šiomet republikonai toki piliečių rušiavimą politinėje veikloje panaikino.

Ateiviai balsuotojai ir jų pirmoji bei antroji Amerikoje gimusios kartos yra patenkinti jų "rušiavimo" panaikinimu. Daug prie to nusistatymo pakeitimo prisidėjo ir tas, kad republikonų kandidatas į J. A. V. Prezidentus, p. Wendell Willkie, pats yra atveio sunus, iškilęs į krašto gyvenimo viršunes. "All American Committee" prisidės prie mūsų nusistatymo pakeitimo. Turėtume liautis sąkę, kad štai anas pilietis yra "lietuvis", anas "vokietis", anas "amerikonas". Mes visi esame amerikoniai ir visi prisidėme prie krašto demokratinės santvarkos palaiikymo.

"All American Committee" sudarė savo tarpe ir Lietuvių Skyrių. Skyriui vadovauti, Lietuvių Komiteto pirmininku, republikonų vadovybę pakvietė jauną ir energingą lietuvių advokatą p. William J. Drake (Drakuną). Skyriaus sekretoriumi

LIETUVIAI REMIA WILLKIE

raides ir tomis pakeitė Gutenberg raides medines.

Gotenberg nieko netekęs ir susirupinęs, ėjo šian ir ten, net kol pagaliau susipažino su teismu launinku, ir gavęs to pagelbą, Strasburgo magistratė įsteigė savo spaustuvėle. Aki spaustuvės veikė ir gerai vertėsi, savo patobulinimus laikydamos didelėje slapytbėje iki 1462 m. Strasburgo miesčionių sukilimo. Kada miestą apgulė vėlškupo kariuomenė, mieste kilę gaisras sunaikino Fausto spaustuvę. Tada Fausto darbininkai likę be darbo, keliavo į įvairius

LIETUVIAI REMIA WILLKIE

kraštus ir išnešiojo žinias apie spaudos pramonę po visą Europą. Tada spaustuvės ir spaustuvėlės pradėjo steigtis visuose žymesniuose Europos miestuose. 1465 m. trys vokiečiai įsteigė didelę spaustuvę Romos mieste, o vėliau iš ten pasitraukęs Guenter Zeiner persikėlė Lenkijon ir įsikūrė spaustuvę Krokavoje. Ir taip spaudos pramonė paplito visoj Europoj, ir vėlesniais laikais ta pramonė civilizuotam pasauliui davė neapkinuojamą naudą.

J. V. Jokubynas

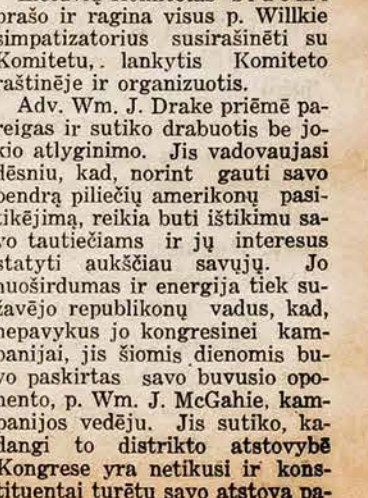
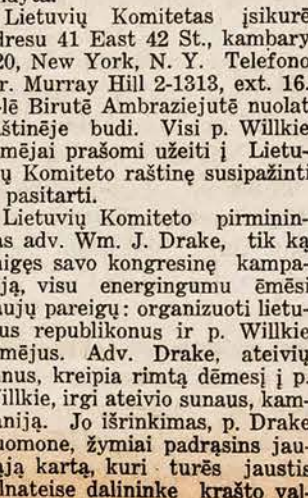
LIETUVIAI REMIA WILLKIE

paskirtas kitas lietuvis advokatas ir plačiai žinomas jaunosios kartos veikėjas p. Kostas R. Jurgėla.

Lietuvių Komiteto nariais sutiko buti: Petras Atkočaitis, Juozas Garšva, adv. Rapolas Jonas Jurevičius, Rapolas Kručas, Andrius Lapė, Juozas Levanda, Marija Rusaitė, Florencija W. Šalinskaitė, Jonas Spurga, Violeta Tysliavienė, Dr. Bladas K. Vencius, Kazys V. Vilniškis, Dr. Matas J. Vinikas, Stasys E. Vitaitis ir Vincas J. Vyšnius. Su liauku Komiteto sudėtis bus paildyta.

Lietuvių Komitetas įsikūrė adresu 41 East 42 St., kambarų 920, New York, N. Y. Telefono Nr. Murray Hill 2-1313, ext. 16. P-lė Birutė Ambraziejūtė nuolat raštinėje budi. Visi p. Willkie rėmėjai prašomi užėiti į Lietuvių Komiteto raštinę susipažinti ir pasitarti.

Lietuvių Komiteto pirmininkas adv. Wm. J. Drake, tik ką baigęs savo kongresinę kampaniją, visu energingumu ėmėsi naujų pareigų: organizuoti lietuvių republikonus ir p. Willkie rėmėjus. Adv. Drake, atveio sunus, kreipia rimtą dėmesį į p. Willkie, irgi atveio sunaus, kampaniją. Jo išrinkimas, p. Drake nuomone, žymiai padrasins jaunąją kartą, kuri turės jaustis pilnateise dalininke krašto valdyme.

AMERIKOS LIETUVIS
 The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
 Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
 Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50
 One half year ..... \$1.10 One Half Year \$1.50
 Single Copies ..... 5 cents
 Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas
 G. A. Kyba 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniuose—Lietuvoje \$2.50
 Pusei metų ..... \$1.10 Atskiras numeris ..... 5 centai
 Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata
 turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post
 Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

ŽIOPLAS KOMUNACIŲ - LIETUVIŠKŲ KACAPŲ PASITEISINIMAS

Lietuviškų komunacių, arba geriau pasakius, lietuviškų kacapų organai "Laisvė" ir "Vilnis" diena iš dienos kartoja seną pasaką, kad "Lietuvą todėl Maskva užėmė, kad tenai buvęs Smetona." Tai yra žioplis ir tik mulkiams tinkamas pasiteisinimas. Pavyzdžiui, Smetonos nebuvo Lenkijoje, Smetonos nebuvo Estijoje ir Latvijoje, lygiai nebuvo Smetonos Besarabijoje, Bukovinoje, bet Maskva pavergė tas šalis. Juk nebuvo Smetonos ir Suomijoje (Finlandijoje), bet ir ten Maskvos imperialistai savo teroru pasižymėjo.

Negana Smetonos, dabar jie surado, kad Vokietijon pabėgusių tarpe esą daug buvusios Lietuvos slaptos policijos. Kas gi čia tokio? Lietuvos slaptoji policija buvo Lietuvos naudai ir kada Maskvos grobikai įsiveržė tenai, jau jiems nebuvo kito išėjimo kaip tiktai bėgti, kitaip juos būtų Maskvos piratai išžudę. Kad Lietuvai buvo reikalinga slapta ir kitokia policija, tai apie tai negali buti dviejų nuomonių, nes iš visų pusių Lietuvos priešai siautė, kėlė suirutę Lietuvoje.

Negana Smetonos, dabar jie surado, kad Vokietijon pabėgusių tarpe esą daug buvusios Lietuvos slaptos policijos. Kas gi čia tokio? Lietuvos slaptoji policija buvo Lietuvos naudai ir kada Maskvos grobikai įsiveržė tenai, jau jiems nebuvo kito išėjimo kaip tiktai bėgti, kitaip juos būtų Maskvos piratai išžudę. Kad Lietuvai buvo reikalinga slapta ir kitokia policija, tai apie tai negali buti dviejų nuomonių, nes iš visų pusių Lietuvos priešai siautė, kėlė suirutę Lietuvoje.

Šiandieną Lietuvis kovoja su komunaciais ne kaip su ideologijos žmonėmis, bet kaip su plėšikiškais imperialistais ir Lietuvos skriaudikais. Todėl tie lietuviai, kurie remia Maskvos daromas Lietuvai skriaudas, jie yra tautos išgamos, LIETUVIŠKI KACAPAI. Nesvarbu ar tokie žmonės remia tuos kacapus žodžiu, raštu ar per radio, ar platina jų spaudą, jie yra Maskvos vergai, ir jie yra ne tik Lietuvai biau rūšys, bet ir Amerikos laisvės saugumui kenksmingi. Tai yra PENKTOJI KOLUMNA!

Sovietų Rusija Atsidurė Keblioje Padėtyje

Pasižiūrėjus į vėliausių žinių turinį, kas liečia pasaulinį karą, nesunku suprasti, kad Rusijos padėtis beveik tokia pat kokia buvo Lenkijos prieš karą su Vokietija. Hitleris tiesiog reikalauja, kad Stalinas gelbėtų Vokietijai žaliava ir kad darytų nepuolimo sutartį su Japonija, už tai Hitleris gauna paramą iš Japonijos. Ant galo Hitleris praktiškai užėmė Romuniją ir gal pasiims visus baltarusius ir Turkijos Dardanelius?

Kada vokiečiai po biskutį eina į Balkanus, vokiečių kariuomenė labai didinama Suomijos pakraščiuose ir pačioje Suomijoje. Prie tokių aplinkybių, vokiečiams užėmus Skandinavų šalis — Holandiją, Norvegiją; paskui Belgiją ir Francijos didesnę dalį, o jeigu vokiečiai užimtų Bulgariją ir Jugoslaviją, tai reikštų, kad Juodosios Jūros būtų vokiečių globoje. Pažvelgus į žemėlapi galima matyti, kad Rusija apsupta iš visų pusių.

Nors dabar kruvina drama eina tarp Vokietijos ir Anglijos, bet yra rimto pamato manyti apie mūsų pertrauką ir kad Anglija gali susitarti su Vokietija ant sekančių sąlygų: Vokietija ištraukia kariuomenę iš Francijos ir Belgijos, palieka visas senasias Afrikos kolonijas Anglijai. Francijos kolonijos bus nuskirtos Mussoliniui už militarišką patarnavimą vokiečiams; taipgi jam bus pavestas Suez Kanalas, Etijopija ir kelios kitos Viduržeminių Jūrų mažos salos. Vokietija pasilieka sau arba savo globoje šias jos okupuotas ir neokupuotas valstybes, pav.: Daniją, Švediją, Suomiją, Latviją, Lietuvą, Holandiją, Šveicariją, Romuniją, Slovakiją, Jugoslaviją, Lenkiją ir kas svarbiausia, tai UKRAINĄ, kuri turi apie 40,000,000 gyventojų.

Sakoma, kad Anglija pilnai sutiktų su tokia taika, kad save išgelbėti, bet su sąlyga, kad Vokietijos valdžia būtų pakeista ir anglai nepaiso, jei Vokietija turėtų ir Kaizerį, bile tik ne Hitlerį. Kaip Amerikos valdžia žiūrėtų į tokią taiką, pakol kas nėra žinios, bet greičiausiai sutiktų bent laikinai, nes tokia kombinacija vargiai ga-

ANT POTOMIK UPĖS PILIMŲ

KUR EINA TAUTINĖS SROVĖS VADAI?

Per daug daug praėjusių metų tautinė srovė nors ir buvo neorganizuota, tačiau turėdama gerus vadus kaip tai garbingą aušrininką Dr. J. Šliupą, B. K. Balutį, J. O. Širvydą ir keletą kitų nuveikė didelius darbus lietuvių tautinėje kultūrinėje dirvoje. Jie sukūrė ir išauklėjo SLA ir TMD, kurios prieškariniais laikais daug pasitarnavo lietuvių tautai — dvasiniai ir mediaginiai. Kilus pasauliniam karui ir Lietuvai atsiradus tarpe dviejų ugnių, Amerikos lietuvių tautinė srovė pirmutinė suskubo teikti pagalbą nuo karo nukentėjusių iš karo pusės ir rupinimusi išgavimu Lietuvai nepriklausomybės iš kitos pusės.

Kadangi gelbėjimas nuo karo nukentėjusių ir kova už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą buvo ne vien tautinės srovės reikalas, bet visos tautos, vidurinė srovė per savąją spaudą pirmutinė pakėlė klausimą reikalingumo Amerikos lietuvių visuotinio seimo, kad visi Amerikos lietuviai be skirtumo pažvelgtų galėtų sueti į bendrą veikimą šelpimui nuo karo nukentėjusių lietuvių ir kovai už atgavimą Lietuvai nepriklausomybės. Nors šaukimui Amerikos lietuvių visuotiniam seimui pritarė katalikai ir socialistai, tačiau tikrojo visuotinio seimo nebuvo nei vieno, kuris būtų sujungęs visos srovės į vieną bendrą kuną gelbėjimui lietuvių tautą toje nelaimės valandoje ir kartu kovai už atgavimą Lietuvai nepriklausomybės.

Tuose neva visuotiniuose seimuose, kurių buvo net keli, visuomet pasireikšdavo griežtas sriovinis pasiskirstymas ir seimai pasibaigdavo kivirčiais, be jokios naudos. Po tokių seimų visos sriovės dirbdavo atskirai vieni nuo kitų ir dar tan-

čiai su pakenkimais, kas dar labiau kiršindavo vienus prieš kitus. Tiesa su katalikais tautininkam pavyko nors dalinai susitarti ir dirbti bendrai už atgavimą Lietuvos nepriklausomybės, bet su socialistais, kurie niekuomet nebuvo nuoširdūs Lietuvos sunus savo motinai Lietuvai, nebuvo jokios galimybės susitarti bendram veikimui. Jie visuomet savo partiją statė aukščiau Lietuvos ir lietuvių reikalų.

Tautinė srovė tuose neva visuotiniuose seimuose galutinai persitrikino, kad neužtenka gerų norų. Nors buvo pas juos geri norai, bet nebūdami organizuoti, visuomet turėjo skaudžiai nukentėti ir būti pralaimėtojai. Viename tokių seime gavę nuo socialistų skaudžią pamoką, nes jie visą tautinę idėją pamynė po savo internacionaliniu padu, tautinė srovė galutinai nusprendė eiti prie susiorganizavimo ir tapo įkurta Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Įsikurus A.L.T.S., buvo manyta, jog dabar tautinė srovė tikrai atsistos ant stiprios papėdės ir galės dirbti našų ir naudingą darbą lietuvių tautai ir valstybei, tačiau skaudžiai buvo apsirikieta.

Tik spėjosi A.L.T.S. susiorganizuoti tuojau atsirado Sandarąj kairešnės minties narių, kurie per organą ir net seimuose pradėjo atvirai pulti dešiniuosius narius ir juos pravadžiuoti "sentautininkais" ir dar kitais vardais. Kadangi jaunutei organizacijai tokis negeistinas trinimasis kenkė, tai savaimi aišku, kad organizacija negalėjo augti nei bujoti. Negalėdama sutraukti visą tautinę sriovę į savo tokius siaurus rėmus, negalėjo per daug ko naujingo ne nuveikti. Po įvykusio Lietuvoje perversmo, kurio di-

džiausi kaltininkai buvo Lietuvos socialdemokratų ir valstiečių liaudininkai nemokėjo kraštą valdyti, Sandara visai nukrypo į kairumą ir su socialistais bendru frontu pradėjo pulti netik perversmą įvykusį Lietuvoje, bet ir savo narius sandariečius, kurie nors kiek parodė simpatijos tautinei Lietuvos vyriausybei. Vienus jų suspendavo, o kitus braukė iš organizacijos. Įvykus tokiam negeistinam kivirčiui organizacijoje, kiti patys pasitraukė ir Sandara kaip tik palaiko savo silpną gyybę dar ir dabar.

Nors tiesa po kiek metų Sandara suprato savo padarytą klaidą ir pradėjo vėl sukli savo vairą į dešinę pusę, tačiau ištaukti ir išniekinti buvę sandariečiai nenoriai grįžta atgal. Jie organizuojasi kita tautinę organizaciją, Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą. Ar šiai organizacijai pavyks sutraukti į save neprigulinčią Sandarai

Laiškas iš Lietuvos

Tik ką gautas laiškas iš Lietuvos, kuris man teko į rankas, ir todėl noriu pasidalyti to laiško autoriaus pateiktomis jame mintimis. Jis rašo:

"Brangieji mūsų giminė! Sveikinam jus visus, linkėdami jums daug laimės, ir džiaugiamės jus gyvenimu ir darbais. Toliau, širdingai dėkojam jums už jusų prisijustą dovana, kurią atsiuntėtė Teresėlė, nes ji džiaugiasi ir dažnai mini jus. Kaip klausėt, ar ukius parduoda iš varžytinių? Tai turiu pasakyti, kad ne tik neparduoda, bet atima už dyką kas turi virš 30 ha.

Mat pas mus gal jau teko progos sužinoti, užėjo "visų laukta lygybė", kada jau dabar vieni verkia, kiti juokiasi, nes nežiuri, ar katras savo kruvinu prakaitu uždirbęs, ar kuris spekuliacijos budu įsigijęs, visus lygiai ima. Jau visas žemas su jos gelmėmis ir miškais suvalstybino. Užtat dabar pas mus nuosavybės dokumentai negalioja. Dabar visi laukia kas toliau bus, nes darbas grovimo eina sparčiai, gi pastatyta sugriautą greičiau galima kaip sugriautą statyti.

Spauda labai plačiai rašo, kad dabar esam laisvi nuo Smetonos režimo. Tas tiesa. Smetonos režimas žlugo, bet ukinininkai, jau pradeda žiūrėti į naują vyriausybę dar su didesne baimė kaip į Smetoninį režimą, nes jau griaua, o ne stato. Ir gal but, kad ukinininkai visai išnyks, o gal priešim prie kolkojų, ir tuomet busim tikrai visi lygūs ubagai.

Tuomi ir baigiu rašyti. Sudeiv, jusų giminis, Pajivonis. Kaip matome, laiškas rašytas labai atsargiai, nes nepasirašė savo vardo, jeigu nesuprastum ant rašto autoriaus, tai nežinotum iš kur laiškas ir nuo kokios giminės. Ot ir "laisvė" Lietuvoje! Visi bus suvaryti į ubagynus, tiktai išskyrus valdžioje esančius, komisarus. K. D.

tautinę sriovę, tas pri-
 nuo jos vadų sugelbė-
 čiau, tokis tautinės sro-
 vės siskaldymas daug ger-
 sriovei nežada.

Po Maskvos bandių ma-
 sios armijos okupavimą, o-
 vos tautinė sriovė vė-
 reiskė gyvesnis tautinis
 mas ir pasiryžimas stati
 už Lietuvos nepriklausom-
 atgavimą iš po Maskvos
 nojo smako. Buvo daug
 dedama į šaukiamą sriovės
 sriovės seimą Philadelphia
 buvo manoma, kad tas se-
 tikrai suvienys tautinę s-
 tačiau išėjo atbulai. Na-
 sa seimas visą pirmą mė-
 barniam praleidęs, sekant
 na šiaip taip sulipdė Lie-
 Nepriklausomybės Fonda
 ir tuo savo naujagimim
 ne visi džiaugėsi. Sandar-
 tuoj ten pat seime pra-
 tis, šaukė savo konferen-
 kur Naujoje Anglijoje.

Sajungiečiai parvaži-
 Brooklyn, N.Y. tuoj
 savo Tautos Fonda. Čia
 yra Lietuvai Gelbėti Komitetas
 Visi fondai ir komitetai
 po vidurinės sriovės vė-
 visiem reikia aukų. O pa-
 ir sandariečiai susitvė-
 fondą. Na ir kaip dabar
 durinė sriovė su tiek daug
 dy dris eiti į publiką ir
 ti aukų vienam ir tam
 tikslui?

Ar nebūtų geriau turt-
 na fondą ir tik to vien
 vardu visuomenės pra-
 Atsiminkite, kad taip sa-
 dę negausite visuomenės
 kėjimo ir už tai jus vad-
 te kalti.

Kol dar ne per vėlu, ju-
 dai rimtai pagalvokite ir
 fondus suliekitė į vieną
 ties sriovės vėliava ir to
 vardu pradėkite vaju an-
 tuvai, nes jos yra labai re-
 lingos be atidėlioimo. Ta-
 nas, o ne keli fondai, turi
 tarti su katalikais ir be-
 vesti kovą už atgavimą Li-
 vos nepriklausomybės. Li-
 vos vadai nesuapsprate ir
 eisite į bendrą komitetai
 dram veikimui, jus nebe-
 visuomenės pasitikėjimo
 visuomenę pasigaus kiti,
 liksis vadai be armijos ir
 tie sukurti fondai liks tū-
 padarę jokios naudos, na-
 tuvai, nei lietuvių tautai
 gi pagalvokite! Kol dar
 vėlu, kad paskui nerūš-
 lėtis. Subendrinkite visus
 tines jėgas ir tuojau sus-
 už darbo, kuris jus laukia.

Neims Vedusį

Washington, D. C. — V-
 sioji Naujakoms Imti Kom-
 šiandien pasiuntė nuostolius
 soms krašte organizacijos
 komisijoms, kuriuose nuro-
 kaip privalo elgtis šimto me-
 Vyriausioji komisija siū-
 imti kariuomenės vedusiuo-
 ry, nes pasiūlykusius jų š-
 atsidurs labai blogoje pa-
 Nurodoma, kad šeimynos gy-
 nimas valstybei labai svar-
 todėl privaloma dėti past-
 bereikalingai neardyti susi-
 sų šeimynų. Jeigu yra li-
 abejonių dėl šeimynos išla-
 tai vyriausioji komisija su-
 geriausi visą reikimą išsp-
 šaukto vyro naudai, neg-
 kenkti jo šeimynai.

Biljonai Ginklams

Užperėitą savaitę preziden-
 Rooseveltas pasirašė dar
 000,000 apropriaciją Ameri-
 apsiginklavimui. Tais pa-
 tuojuas pastatyti 200 k-
 Angliškais ginklais
 25% sunkiaji ir 45% leng-
 žėistų. Tuos skaičius pad-
 su pasaulinio karo atfizin-
 skaičiais matyti, kad 1914
 m. buvo bendru nuostolius
 20% užmuštu, 20% sun-
 žėistų ir apie 60% leng-
 žėistų.

Pereito Pasaulinio karo auku nuostolius

Skaičiuojant nuostolius
 centais matyti, kad bendras
 stolių skaičiai tokie: 28.5%
 kautų, 5% dingusių be
 25% sunkiaji ir 45% leng-
 žėistų. Tuos skaičius pad-
 su pasaulinio karo atfizin-
 skaičiais matyti, kad 1914
 m. buvo bendru nuostolius
 20% užmuštu, 20% sun-
 žėistų ir apie 60% leng-
 žėistų.

LIETUVIŲ KAMBARIO ATIDARYMO IŠKILMĖS

...burgh, Pa., spalio 4-tą d. Lietuviai, su kelio...
...iškilmės. Tai buvo ist...
...Amerikos...
...Katedroje įrengtas ir...
...ceremonijomis atida...
...Lietuvių Tautai atminties...
...kuris ten stovės il...
...Lietuvius.

Atidarymo Iškilnė
...pradėta su banketu...
...vakar, Universiteto val...
...17-me aukšte. Vietos...
...rinkosi į banketą. At...
...svečiai iš Baltimorės...
...Chicago, Detroito...
...J. Olšauskas iš Am...
...N. Y.

...6:15 valanda, Lietuvių...
...komiteto pirmininkas...
...Pivaronas ir Dirvos redakto...
...K. S. Karpus atlydėjo į...
...Lietuvos Ministrą...
...Svečiai turėjo kelio...
...minutų laiko su ponu Minis...
...pasikalbėti.

...banketo, perstatytoju...
...darbštus jaunas lietuvis...
...Edv. A. Schultz. Ji...
...perstatė svečius ir komiteto...
...bei jų žmonas. Po to se...
...kalbėjo Dirvos redak...
...Karpus ir Lietuvos Minis...
...P. Žadeikis angliskai ir lie...
...tikai.

...banketo, p. Lietuvos Mi...
...kiekvienam daly...
...atminčiai savo atvežtu Lie...
...varinių centų, po vieną...
...Clevelandiečių moterų grupė...
...vieną lietuvaitę iš Chicago...
...atvykus iš Lietuvos, dė...
...lietuviškus rubus, kas pris...
...lietuviškos spalvos visoms...
...šimėms.

Ceremonijos
...banketo, svečiai rinkosi į...
...universiteto salę, vadi...
...Common Hall, apačioje...
...pasieniiais aplinkui yra...
...Tautų Kambariai.

...Tarp aukštų salės skliautu ai...
...vargonų muzika, ir Lietu...
...suo tuo pajuto kad tai lie...
...jokios naudos, nei aidai...
...Vanagaičio, Šimkaus...
...ir tarpais sveitinu...
...grojo p-lė Valentina...
...lietuvaitė.

...Salėje buvo daugybė kedžių ir...
...rinkosi publika ateinanti...
...iškilmes matyti. Tautiš...
...rubais viešnios buvo atves...
...ir pasodintos priešakinėse...
...Universiteto maršalų ve...
...atėjo Universiteto vadovy...
...Lietuvių komiteto nariai ir...
...Lietuvos Ministras ir atsisd...
...specialės estrados. Čia sekė...
...kalbos, kurios pradėta...
...Amerikos Himnu.

...Lietuvių Kambario Komiteto...
...Pivaronas pro...
...amos vedėju perstatė komiteto...
...sektorių, jauną moky...
...W. Zambliauską. Tas vara...
...perstatė J. Olšauską, kuris...
...ir kanklėmis skambino...
...Lietuvių Kambario Komiteto...
...Adomas Marčiulaitis...
...savo kalbą, perstatyda...
...vieną profestrijų, George H...
...Lapp, kuris, nebudamas lietu...
...ir neprašomas yra paauko...
...Lietuvių Kambario Fondui...
...\$200. auką.

...Adv. Schultz skaitė sveikini...
...telegrama nuo Lietuvos...
...Konsulo Budrio...
...Dabar sekė kalba Lietuvos...
...Ministro P. Žadeikio, kuris vėl...
...angliskai ir lietuviškai kalbėjo...
...angliskai pasakė Lietuvos isto...
...brožuus, lietuviškai pami...
...šiuo šiuo dieną lietuvių tautos...
...reikalus.

...Olšauskas vėl dainavo ir...
...kanklėmis...
...Po jo, Dr. Johanna Baitrušai-

...tienė su šešiais mažais vaiku...
...čiais atliko Dovanų įteikimo Lie...
...tuvių Kambariui vaizdelį: šeši...
...vaikučiai atnešė ką nors iš Lie...
...tuvos rankdarbių, ir įteikė Uni...
...versiteto kancleriui Dr. John G...
...Bowman.

...Petras Pivaronas, varde Lie...
...tuvių komiteto, atitinkama kal...
...ba įteikė Dr. Bowman'ui Lietu...
...vių Kambario raktą ir paskiau...
...pasakė kalbą lietuviškai į lietu...
...vius.

...Universiteto kancleris, prie...
...męs raktą, su visu komitetu ir...
...Ministru Žadeikiu nuėjo į Lie...
...tuvių Kambarį, jį atrakinio, už...
...degė šviesas, ir Kambaris tapo...
...atidarytas.

...Sugyžo jie vėl į salę, čia Dr...
...Bowman pasakė savo kalbą, ir...
...programa baigėsi Lietuvos Him...
...nu, vargonais vedant p-lei...
...Woshner.

Lietuvių Kambarys
...Lietuvių Kambarin ineinant...
...pamatai lietuviškų klečių pavyz...
...džio storas duris, languotai iš...
...ažuolo lentų išdirbtas ir gelež...
...nes durų kabas. Viduje pirmiau...
...sia į akį metasi mediniai padar...
...gai, kedės ir profesoriaus stalas...
...bei kedė, iš ažuolo daryti, stip...
...rūs ir Lietuviškų drožinėjimo...
...pavyzdžių. Rašomoji lenta ir...
...duryš iš vidaus taip pat apve...
...džiota medžiu pjaustytu lietu...
...viškais motyvais. Lempos lu...
...bose apvestos tokias pat pjaus...
...tytais ornamentais, ir šilumos...
...prietaisais apdengtas vėl pjaus...
...tyto medžio marginais.

...Sienos iš apačios apvestos...
...ažuolo lentomis, grindys ažuoli...
...nės, medinėmis vinimis prikalt...
...tos. Sienų viršutinė dalis nu...
...tiesta Lietuviško rašto audimu...
...Tulos vietos ir visas palubis ap...
...vesta juodo ažuolo, atvežto iš...
...Lietuvos.

...Kambarėje, dar nebaigtas, už...
...pakalinėje sienoje bus didelis...
...freskas, piešinys M. K. Čiurlio...
...nie "Karaliai". Tas piešinys...
...trumpu laiku pasirodys pilname...
...savo gražume.

...Lietuvių Kambarys yra de...
...šimtas iš eilės atidarytas kam...
...barys iš apie 20 tautų, kurių...
...kambariai toje įstaigoje rasis...
...taigi lietuviai, kad ir maža tau...
...ta, nebuvo paskutiniai.

...Amerikos lietuviai važiuodami...
...per Pittsburghą ar į tą didelį...
...miestą svečiuotis, privalo nuo...
...dabar užsidėti sau pareigą tame...
...Kambarėje atsilankyti. Inėjus...
...Mokslų Katedrą, eilėje kitų...
...kambarių vienoje vietoje pama...
...tys pažystamo darbo duris, virš...
...jų Lietuvos Vyti, akmenyje iš...
...kalta — tai yra MUSU kamba...
...ryš.

Pasauly 2,169,000,000 Žmonių
...DNB praneša, kad, Vokietijos...
...statistikos biuro turimomis ži...
...niomis, pasaulyje gyvena 2,169...
...milijonai žmonių. Valstybių ap...
...gyventasis žemės plotas siekia...
...134.8 milijonus kvadratinųjų ki...
...lometrų, neįskaitant čia neiš...
...tirtų ir negyvenamų sričių, ku...
...rių plotas sudaro apie 10 mili...
...jonų kvadratinųjų kilometrų...
...Per paskutinį šimtą metų žmo...
...nių skaičius pasaulyje padvigu...
...bėjo. Daugiau negu pusė žmo...
...nių gyvena Azijoje ir tik vienas...
...ketvirtis gyvena Europoje. Gy...
...ventojų skaičius Europoje 1938...
...metais siekė 530 milijonų. (E).

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI!

PILIETYBĖS KATEKIZMAS
Su Klausymais ir Atsakymais
Tiems, kurie nori likti Suv. Valstijų Piličiais, kad susipažinti su šalies Taisyklėmis ir Pareigomis
Knygelė Parašyta
ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOMIS
Naujinė — Praktiška — 96 puslapių
Kaina 25 centai
Siųsdami pinigus, pridėkit 6c persiuntimo išloms padengti
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

LET'S CONTINUE!
HONEST, SENSIBLE GOVERNMENT
Išrinkus Gubernatorium Saltonstall ir kitus Respublikonus valdininkus, įnešta į administraciją daug darbštumo, taupumo, nuoširdumo ir teisingumo. Sustabdytas bereikalingas pinigų eikvojimas, taksai sumažinti; bedarbė sumažinta. Senatvės Aprauda padidinta \$9,000,000 per pereinamąjį metų. Viso apraudai paskirta \$20,054,000. Nesumažinus darbininkų nei jų algų, kiekvienas darbininkas pagal užsitarimą gauna laipsniškai algų padidinimą. Leiskite jiems ir toliau tęsti naudingą darbą, balsuodami už visą Respublikonišką tikieta, Antradienį, Lapkričio—Nov. 5-tą dieną.

LEVERETT SALTONSTALL for GOVERNOR
HORACE T. CAHILL for LIEUT. GOV.
HENRY PARKMAN for U.S. SENATOR
FREDERIC W. COOK for SECRETARY
WILLIAM E. HURLEY for TREASURER
RUSSELL A. WOOD for AUDITOR
ROBERT T. BUSHNELL for ATTORNEY GENERAL

VOTE THE REPUBLICAN TICKET

RUDENS PĖDSAKAI

RUDENS PAUKŠČIUKAS IR RUDENS GELĖS JIS ČIA!
Arėjas Vitkauskas

Spalio jau rytą ramiai atsikėlęs [paukščiukas, — už lango — girdžiu — cyp, cyp, cyp.—koks priėjęs matau ir rudens tylias gėles darželyje. Oro lakunas mažiukas,

lakstydamas cypsi prieš saulės dar šviesą, bet vaizdo pavasario kelti negali — ir mato jau pats tą gamtos liudną tiesą, kad vasara tyliai nuėjo į šalį...

Už lango dar saulė, dar gėlės, lakunas, bet viršija juos brolio vėjo ošimas, nuogėgia labiau vis gamtos gyvas kunas ir sienka su lapais rudens apmirimas...

Užinančią žiemą nusako jau vėjas, paukščiukas ir gėlės vien vasarą mena... Laukuose darbingas lietuvis arėjas pavasario duoklei žemele kedena...

Paukščiuko balse vėl pavasarį jaučia jautrios dar širdies nujutimas... Dabar, — nors pasaulio jau turtus sukraučia, — gamtoje ruduo, vien rudens apmirimas!

RUDENS MUSES
Jaučia pabaigą gyvybės ir lėčiau jau oru skraido, nelabai ir besibaido, kanda daug skaudžiau, biaurybės!

Siekia kasti per drabužį, įkyrumą baisy rodo, joms pačioms jau nusibodo vargti tų dienų vargužį!

Bent greičiau pajustų žiemą — taip ruduo kankina musę! Žmogui savo pykčio pusę duoda ji — už tai, kad kiemą nebegali ji lankyti... —Teks jau mirti jai, matyti...

VEJAS
Atėjo toks didelis, didelis vėjas... Miškus jis ranka prasitumė, susvilpė ore, atėjęs, ir į kaimelį nudumė...

Čia jis, barzda nešukuota liepos viršunę palietęs, suošė... Braukęs, lyg šluota, apvogė vėsnias pilietes...

Lapų gerokai sugriebęs, smagu sukintį nušoko... Pro kučių kertės lėkė riebias ir pagriebė kvapo aitroko...

Pabandė, ar stogas dar tvirtas, pakramtė šiaudų, išsipešęs — ir, lyg kanopos įspirtas, pakreikė juos, nusinešęs...

Tyliai pro usus papuotęs, kaimo gale apsisotojo: lėksiu dar kartą pro kutes' — švilpt; — apsisuko, nutvojo...

Čia jis kažin kur įpuolė, triukšmą didžiausią sukėlęs: nudribo nuo laktų puikuolė višta... Jis tarp jų išvėlęs, iš "boby" su džiaugsmu ištruko: už kluono vėl kvapą atgavo ir, pasispyręs, nuruko vėl už miško... Sulingavo beržas jaunutis prie kelio: vėjas, skvernu jį pabraukęs, subarė... ir nuo berželio dingo per lauką, sukaukęs...

RUDENINIAI LAPAI
krinta — jais mano ilgesys minta: saulės nuolat aš ilgiuosi — ir randu ją... geltonuose lapuose rudens, ant šaligatvio akmens...

(Rudens pėdsakai). Jis vėl čionai tamsus atėjo, ir vėl švieselės vakarais, kaip lygiai prieš metus spindėjo, iš tolo žybčioja langais...

Jis vėl pas mus, jau čia, atkopus, daryti žemę, štai pradės — kai kur geltoną jau įlopes, jį žalio vietoje įdės!

Pasiuntinys pirmasis — vėjas — jau daužo naktį langines; margumo lyg neapkentėjęs, darželio taršo jau gėlės...

Iš ryto jau stiebai jurginų palužė verkia ties langais, negali vėjas ir merginų — jis gnamžo rutelės sparnais...

Nykumą dienos keistą duoda ir nujutimas toks šiurpus — lyg pranašauja dalią juodą per raudonuojančius lapus...

Jis — čia, iš kažin kur atėjęs, užpildo kambarį laukų: mirties spalvomis pražydėjęs, jis iš gamtos daug ims aukų!

Jis vėl čionai tamsus atėjo, ir vėl švieselės vakarais, kaip lygiai prieš metus spindėjo, iš tolo žybčioja langais...

RUDUO
Ak, obuolėliai! Jie valgomi tirpo, kai raškėme šiandien mes juos... O neseniai, rodos, braškės dar sirpo, paskui ir avietės krumeliuos aukštuos...

Ką tik užaugusios skanios bulvutės — ponai agurkai, kaip geras akmuo, kulia mašinos aplinkui duonutės... Turtingas, laimingas ruduo!

Ką tik dar, rodos, ir žemuogių buvo, (ak, kai su pienu skanu!), daug suieškotų kremblelių pražuvo... — Dingsta viskas pamažu!...

RUDENI
Paėmęs aš geltoną lapą, menu jau vasarūžės kapą, ruduo ateina kaip naktis bet ir jame — nauja viltis!

Ruduo nereikia dar nykimo — tai valanda susikaupimo, kad po ateinančios žiemos gyvybės būtų vėl naujos!

Kaip rudenį gyvybė tūni, taip mintys smegenyse, kune, tyliu, gliuau, per žiemą veiks — ramybės joms žiema suteiks!

Ir su pavasario paukščiukais į širdį džiaugsmas vėl atužęs pažadins jausmus puotai vėl, — tai kam liudėti ir kodėl?!...

VAIKAI IR RUDUO
Senai žiedai jau nužydėjo, jau vasara visa praėjo, jau sėlina niaurus ruduo — blausus, slėgius, kaip ir akmuo...

Bet liudėsiui čia nėra vietos, nes ašaros rudens išlietos bus pataul baltai gražuolei — pirmai atvykstančiai snieguolei.

Gražumo nauja kupina, ateis netrukus ir žiema, ir važinėti bus patogų nuo kalno, džiaugiantis, ant rogių... Mokykloje nauji darbai, ir atsidavę jiems vaikai per žiemą daug žinių sutrauks ir vasaros naujos sulauks!...

Nors lyja lietus, bet liudėti nereikia, imant seną skėtį, — gražumo turi ir ruduo: gamtoje skirtas jam vaidmuo žiemužei gerą kelią ruošti ir gamtą jau kita spalva papuošti.

Be SSSR Vizos į Lietuvą Įvažiuoti ir Išvažiuoti Negalima

Užsienio reikalų ministerija praneša, kad norintieji iš užsienio įvažiuoti į sovietiską Lietuvą arba per Lietuvos teritoriją pravažiuoti turi gauti Sovietų Sąjungos pasiuntinybių arba konsulatų atitinkamas vizas. Išimtis yra daroma tik tiems užsieniečiams, kurie turi gauti SSSR tranzitines vizas, ir tiems, kurie tranzito vizas yra gavę iš Lietuvos atstovybių užsienyje iki š. m. rugpjūčio 7 d. Piličiai, turintieji Lietuvos respublikos pasus, iš užsienio į Sov. Lietuvą sugrįžti gali tik gavę Sovietų Sąjungos įvažiavimo vizas. Užsienio valstybių piličiai, norintieji išvažiuoti iš Lietuvos, turi gauti vizas iš SSSR pasiuntinybės Kaune. Reikšcia, Lietuvos piličiai gali sugrįžti į Lietuvą tik gavę Sovietų leidimą. Ir sakyt tu man, kad sovietinė Lietuva nėra "laisva".

Vichy (Viši) Atsisako Skelbti Karą Britanijai

Vichy, Prancuzija, spalio 7. — Petain vyriausybė atsisakė skelbti karą Anglijai ir ji mano, kad ir Ispanija pasiliks neutralė, neatsižvelgiant į tai kaip Vokietija su Italija jau negundytų. Prancuzų Užrubežinių reikalų ministerija nuginčina žinias, kurias iš Stockholmo (Svedija) pranešė, kad buk Vokietija su Italija verčianti Prancuziją stoti karan prieš savo sąjungininkę.

Neklausykite Kacapu Patarimo

Išėjivys komunistinė spauda ragina lietuvius, neturinčius Amerikos pilietybės, eiti į Sovietų Rusijos konsulatų ir registruotis Sovietų piličiais. Lietuviai turėtų Maskvos agentų suklaidintuosius įspėti neturėti jokiu reikalų su komunistų konsulatais. Šios šalies vyriausybė pripažįsta tik laisvos, nepriklausomos Lietuvos įstaigas, tad tik jose ir ieškokite paramos.

Kas Lietuvoje gimęs, kas dar nėra tapęs Amerikos piličiu, tebėra Lietuvos piličiu ir jokių registravimų Sovietų konsultuose jiems nereikia.

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ŽODYNĖLIS
GREICIAUSIAS BUDAS ISMOKTI ANGLISKĄ KALBĄ
Turėdamas klėsinį šį žodynelį, sutaisyta pagal geriausią kalbos mokslinį būdą, be kito pagalbos išmoksi gerai kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina \$1.00
Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Masinių mitingų vaizdai iš amžinosios Lietuvos sostinės Vilniaus

KAS GIRDĖT LIETUVOJ

BERNAS, 1940 M. SPALIO 1 DIENA

Sovietų Lietuvos komunalinio ukio liaudies komisaras išleido įsakymą, kuriuo einant visuose pirmiačiuose ir antračiuose miestuose, o taip pat visuose miesteliuose, kuriuose yra valčiaus savivaldybės būstinės, visų namų savininkai ar valdytojai turi suteikti žinias apie namus. Žinios turėjo būti suteiktos iki rugsėjo 30 diena, vietos burmistras ir viršaičiuojami. Už žinių nesuteikimą, už pavėluotą padavimą, arba už neteisingą ar netikslų tam tikslui skiriamų anketų užpildymą namų savininkai ar valdytojai "bus griežtai baudžiami".

Komunalinio ukio komisaras dabar renka tiksliai žinias apie namus, grasindamas griežtomis bausmėmis. Surinkus jai reikalingas žinias, sovietiškosios Lietuvos vyriausybė, matomai, paskelbs ir namų nacionalizaciją, kaip tai jau padaryta su žeme.

Sovietų Lietuvos komisarų taryba paskelbė davinius apie nusavintą žemės. Iš 388 dvarininkų esą nusavinta 73,285 ha žemės su visais trobesiais, gyvu ir negyvu inventorium. Be to, iš 26,526 ukininkų, turėjusių daugiau kaip 30 ha žemės, nusavinta 559,913 ha žemės, įskaitant į šį skaičių ir žemę, nusavintą iš dvarininkų.

Įdomu pastebėti, kad tas pats nutarimas paveda žemės ukio komisarui pateikti planą, kaip sunaudoti nusavintą iš dvarininkų gyvą bei negyvą inventorį. Jau trys mėnesiai praėjo, kaip vykdoma "žemės reforma", o tikėtai dabar susigriebta, jog neturima plano, kas veikti su nusavintu turtu.

Iš kitų šaltinių patiriame, kad iki rugsėjo 31 d. sovchozams sudaryti iš nusavintos žemės paliktai net 43,000 ha žemės.

— žymus Ženevos laikraštis "Journal de Geneve" įsidėjo tokią savo korespondentės, buvusios bolševikų antplūdžio metu Kaune, straipsnį:

"Šią tragišką valandą, kai trys laisvos ir laimingos šalys: Lietuva, Latvija ir Estija įjungtos prieš jų norą į Sovietų sąjungą, pasirėmusią jėgos pagrindu, bolševikų kareiviai atrodė, kad nusėdė matyti social valgančius ir normalinę sąlygose gyvenančius žmones. Ką gi jiems pasakojo?"

Kaunas atrodė niurus. Aš sekiau gyventojus, kai ėjo sovietų kariuomenė: miestėnai, smulkus pirkliai, darbininkai, visi atrodė baisiausiai nusiminę. Jokio aplodismento, išskyrus tai ten, tai šen jaunų, 15-16 metų, žydėlių balsą, kurie šaukė "urra". Kovodami prieš slegiančią tylą, bolševikai paleido po gatves sunkvežimius su raudonomis vėliavomis ir garsiakalbiais, kurie transliuodavo ar tai "Internacionalą", ar tai "Tristano" preliudiją, o... iš sunkvežimių buvo šaukiama: "Tegyvuoja raudonoji armija!" Lietuviai praėdavo, nusigręžę. Tačiau ryt dieną vis dėlto laikraščiuose buvo rašoma: "Musų armija sutinka entuziastingą minią". Be abejo, kurie būtų pasakę priešingai, būtų buvę tuojau pašalinti. "Mes nesiskaitom su atskiru žmogum", man pareiškė raudonieji.

Vargšas Kaunas! Bolševikai savo atėjimo proga norėjo dekoruoti miestą. Jie visur iškabino milžiniškas raudonas vėliavas; lijo lietuvius, vėliavos sušlapo, gatvėse tekėjo vanduo, paraudęs kaip nuo kraujo. Ar tai buvo simbolis?

Nežiurint savo bukumo, sovietų kareiviai gerai suprato tą visuotinę sustingimą, kurį išaukė jų atvykimas. Jie nedrįso mums žiūrėti į akis, jie mus stebėjo, nepakeldami žvilgsnio, net su tam tikra simpatija.

Vieną liepos mėn. vakarą, kai žygiavo kariuomenė, aš išgirdau balsus, entuziazmo balsus, "valio" šauksmus. Labai nustebusi, aš išėjau į gatvę. Aukšto ugio ir talkingai nusiteikę vyrai, medžių kirtėjų ir žemdirbių judėsiai, ėjo pro šalį: tai buvo lietuviai kariuomenė. Už klausotus moteris man atsakė: "Musų kareiviai apleidžia Kauną, jiems nebekilo vietos, rusai užėmė visas kareivines..."

Kai aš tylėjau prislėgta, viena jų pridėjo: "Buk tamsta tikra, musų kareiviai sugrįš..."

"Darbo Lietuva" nusiskundžia, kad pas atskirus stambesnius ukininkus pasitaikę, jog bėrni ir mergos pasitraukia iš darbo tuo metu, kai laukuose svarbiausi darbai.

Sovietiškoje Lietuvoje SS SR žemės ukio "sukolchozinta" arba "susovchozinta" gamyba keliama į padanges, kaip pati našiausioji pasulyje.

Be štai pati "Tiesa", Lietuvos komunistų partijos organas, savo 60-tam numeryje deda ištrauką iš Maskvos "Pravdos", kuri kalba tiesiog apie skandalingus dalykus sovietiškuose ukiuose. Tuose ukiuose žmo-

nes fiktai mitinguoja, pasaką neblogų kalbų, priima rezoliucijų, o paskum viskas einą po senovei. Pav., Altajaus krašte, Talmensko rajone esanti tokia Zaicevo masinių traktorių stotis. Ten traktorininkai pradeda laukų darbus 8-9 val. rytą, baigia 6-8 val. vakaro. Žmonės po istisas dienas laidokauja. Taip esą ir gretimose stotyse. Kūbysėvo apygardos šigono rajone traktorių skyriaus brigadiro padėjėjas Linčevs liepos 29 d. nestojo į darbą. Rugsėjo 1 d. savavališkai pasišalino iš darbo traktorininkas Puzyrevas, tris dienas laidokavęs. Dvi dienas laidokavo stoties saskaitininkas Elikeevas. Kombainai (grūdų molių masinos) istisas dienas nedirba, daug traktorių netvarko.

Įdomu pastebėti, kad ta pati "Tiesa" dvi dienas prieš tai (58-tam numery) džiaugiasi, kad Lietuvoje greit pradėsiančios veikti traktorių stotys... Kaip jos "Dirba" Sovietų Rusijoje, sužinome iš tos pačios "Tiesos".

Sovietų Rusijos aviacijos šventė buvo paminėta ir Jonavutis. Minėjimą surengė komunistinis jaunimas, suruošdamas gegužinę. Gegužinėje mitingą atidarė Usačevs, po to kalbėjo "politinis vadovas" Kalininas ir raudonarmietis Medvedzevas. "Šią linksmą" žinią spaudai praneša Povilas Jefremovas.

Tenka patirti, kad ir Rytprūsius ligšiol yra subėgę daugiau kaip 600 lietuvų, kurie, gelbėdamiesi nuo raudonojo teroro, bėga iš bolševikų okupuotosios Lietuvos. Pabėgėliams iš Lietuvos vokiečiai yra įrengę dvi stovyklas. Bet tie, kurie turi šiek tiek pinigų, iš stovyklų lengvai išleidžiami. Nemaža žmonių Vokietijoje jau yra gavę darbą.

Bet yra ir tokių žmonių, kuriems bus sunku darbo gauti. Berlyne vėl pradėjo veikti Lietuvos piliečių draugija, kuri pasiryžusi rūpintis skurdan patekusiais pabėgėliais. Draugijos pirmininku išrinktas S. Kuzminskas, pasiuntinys Berlyne prekybos patarėjas. Pabėgėlių padėtis pablogės, kai pradės artintis žiema.

Pramonės ministerija įspėja, kad jai siunčiami raštai turi būti apmokėti žyminiu mokesčiu.

liavas; lijo lietuvius, vėliavos sušlapo, gatvėse tekėjo vanduo, paraudęs kaip nuo kraujo. Ar tai buvo simbolis?

Nežiurint savo bukumo, sovietų kareiviai gerai suprato tą visuotinę sustingimą, kurį išaukė jų atvykimas. Jie nedrįso mums žiūrėti į akis, jie mus stebėjo, nepakeldami žvilgsnio, net su tam tikra simpatija.

Vieną liepos mėn. vakarą, kai žygiavo kariuomenė, aš išgirdau balsus, entuziazmo balsus, "valio" šauksmus. Labai nustebusi, aš išėjau į gatvę. Aukšto ugio ir talkingai nusiteikę vyrai, medžių kirtėjų ir žemdirbių judėsiai, ėjo pro šalį: tai buvo lietuviai kariuomenė. Už klausotus moteris man atsakė: "Musų kareiviai apleidžia Kauną, jiems nebekilo vietos, rusai užėmė visas kareivines..."

Kai aš tylėjau prislėgta, viena jų pridėjo: "Buk tamsta tikra, musų kareiviai sugrįš..."

"Darbo Lietuva" nusiskundžia, kad pas atskirus stambesnius ukininkus pasitaikę, jog bėrni ir mergos pasitraukia iš darbo tuo metu, kai laukuose svarbiausi darbai.

Sovietiškoje Lietuvoje SS SR žemės ukio "sukolchozinta" arba "susovchozinta" gamyba keliama į padanges, kaip pati našiausioji pasulyje.

Be štai pati "Tiesa", Lietuvos komunistų partijos organas, savo 60-tam numeryje deda ištrauką iš Maskvos "Pravdos", kuri kalba tiesiog apie skandalingus dalykus sovietiškuose ukiuose. Tuose ukiuose žmo-

LDK. KAZIMIERO MALONĖS

1442 m. kada Lietuvoj viskas nurimo ir užviešpatavę graži tvarka, Didis kunigaikštis Kazimieras nematydamas iš niekur sau pavojaus, kunigaikštį Mikolą kuris tada vargo Mozurijoje, paršikvietė jį į Lietuvą ir dovanojam valščius: Kedainius, Brianską, Starodubą, Seredžių ir Bielską. Pats Kazimieras tuomi tenkinosi, kad neturės sau priešą užrubežyje. O Mykolas džiaugėsi gryžės tėvynėn ir tapęs ponu jam dovanotų valščių. Bet tai buvo neilgam.

Žemaičių didžiunai, kaip Narbutas ir Šiukšta, tuojau pradėjo prieš Kazimierą suokalbuis ir prieš jį kurstė Mykola. Ilgai jam įkalbinėjo, kad Lietuvos Didžio kunigaikščio sostą Kazimieras pavaldėjo netiesotai, ir kad tas sostas priklausot tik Mykolui kaip Didžio kunigaikščio sunui. Mykolas nuo syk tų įkalbinėjimų neklausė, bet nuolat ir be atlaidos gundomas, kaip nepripyręs jaunikaits, davėsi perkaltbėt, atmainė savo nuomonę link Kazimiero, ir ėmė rengtis Didį kunigaikštį nuodėt, kad paskui pačiam jis sostan atsisėdus. Tam viskam planus dirbo pats Narbutas su Šiukšta, ir Mykolas su visais jų planais pilnai sutiko. Bet tuos planus įvykdyt nepavyko.

Kada Didis kunigaikštis Kazimieras medžiojo giriose tarp Merečiaus ir Trakų, Mykolas susitaręs su Voložino kunigaikščiais giriose jį netikėtai užplūt, nužudyt, ir paskui pasisavint jo sostą. Bet tie visi planai buvo prirengti be reikalingo atsargumo, ir pats suokalbis greitai buvo susektas. Kazimiero medžioklės ujai, kurie per girią ėjo pirmiausia, baidydami paukščius ir žvėris, patėmėjo ant žemės šviežias arklų pėdas, o toliau eidami pasitiko ir burius nepažystamų, ginkluotų žmonių, kuriuos jie nužūrėję turint blogą tikslą, tuojau davė žinią Didžio kunigaikščio rumų saugotojui Goštautui, o tas tuojau išsiuntė burj raitelių, kad tie ant kelių ir vieškųjų pasitikę keleivius, visus krėstų.

Raiteliai sugavę keliolika vy-

rus keliaujant pavieniu, visus iškrėtė, ir visus rado turint ginklus. Iš suimtųjų sužinota ir suokalbis ant Didžio kunigaikščio gyvybės. Tada visi dvaronys ir jų tarnai puolėsi naudyt suokalbininkus, ir nemažai jų sugavo, daugiausia tarp Krėvos ir Ašmenos. Paskui Trakuose susirinkęs teismas sugautus suokalbininkus visus nubaudė. Valožino kunigaikščiams dovanota gyvybė, bet atimta jiems valščius.

O pats kunigaikštis Mykolas pajutęs pavojų, pabėgo į Maskvą. Ten kiek pabuvęs ir susipažinęs su dvorinimis ir didžiunais, gavo jų pagelbą ir susidareg sau reikalingą kariuomenę, išėjo kariuot Lietuvos Didį kunigaikštį Kazimierą. Ir pirmieji žygiai jam pavyko, nes puolėsi į Severiją ir nesutikdamas pasipriesinimų, netrukęs užkariavo Kijavo kunigaikštystę ir visą Gudiją. Bet po kelių dienų Lietuvos karvedis Goštautas su savo kariuomenę pastojai jam kelią ir privertė jį trauktis atgal, netik iš Kijavo, be ir iš viso ploto kurį jis buvo jau užkariavęs.

Pagaliaus matydamas kad savo žygiais Kazimierą įveikt negalės, Mykolas nuliudęs sugrįžo Maskvon ir kitokios išeities neradęs, įstojto ten į staciatikių vienuolyną ir tame kelis metus pragyveno, kol Kazimieras savo malonėms dovanojai visiems nusikaltėliams jų kaltes, ir jam leido sugrįžt Lietuvon, sykiu su kitais nusikaltėliais, kurie buvo užrubežin išbėgioję. Tuom pačiu sykiu Kazimieras atsimesinę Valakijoje vargantį buvusį Didžio kunigaikštį Svidrigelą, ir jį parsikvietė tėvynėn, dovanojai jam valščius, ir apgyvendino Lucko pilyje.

Tomis savo malonėmis Didis kunigaikštis Kazimieras pas savo pavaldinius užsiplėnė dar daugiau paagrbus ir ištikimybės. Visi jį gerbė ir gyrė, o buvę politiški prasikaltėliai, kuriems bausdas jis dovanojai, liuosnoriai keliavo jam padėkavot, ir atidavė pagarbą, prisiekė jam savo ištikimybę. Žinoma, su tomis pasiegomis ir pasizadėjimais pasekmės vėliau buvo visokios, tačiau tuomsyk Kazimieras niekam jų buvusias kaltes nepriminė, ir rustų veidą niekam neparodė. Tada ir vėl visoj Lietuvoj užstojto ramybės laikai, nes namie viskas nurimo, o iš nenumaldomųjų priešų lenkų pavojus nesirodė, nes Lenkija buvo įsilvėlus karėn su turkais. Ir neuoramos žemaičiai kurie vis pagėidavo turėt sau atskirą kunigaikštį Keistutaitį, pradėjo apsiprast su Kazimiero tvarka, kuri žemaitijos kunigaikštystę panaikino ir jos vietoj įkurė tik seniunią.

Lydos pilį tada valdė ateivis totorius, Krimo kunigaikštis Algeris, kuris saviškiams prasikaltėtes pabėgo Lietuvon ir gavęs prieglaudą ir globą savo ištikimybės ir lojališkumo užsiplėnė pilies valdžia. Numirus Krimo kanui, atvyko pasiuntiniai Vilniun prašyt Kazimiero kad jis kunigaikštį Algerį leistų paimtį jų valdžia. Kazimieras pasiunti-

V. S. JOKUBYNAS

Pažinkime Lietuvą

On the Loss of Lithuania's Independence

Weep not, sweet Maiden
For only such art thou;
Of twenty-one summer old,
Thou art not more, I trow.

That roving thy little boat,
On Europe's troubled waters,
Into the Pirate's claws thou fallst.
To rob, he never falters.

Thy lot is very grievous,
As all the world doth know.
But raise thy tear-stained face,
Thy courage proudly show.

For though the Black Murrader
Thy treasures from thee wrench,
Yet deep in burning heart,
These fires he cannot quench.

Like other maids thou shalt be free
To wend thy innocent way
To plough thy fertile fields
And toss the ripening hay.

Long in those days of yore,
St. George, the dragon slew,
And will he not do more
For thee and sisters two?

Yea, that forbidding Pirate,
He'll have him on his knees,
And just as he the monster struck,
He'll strike that evil cease.

Once more, then, flags shall wave,
And there'll be much ado
To sing with voices sweet,
"Lietuva, Tėvynė Musų!"

VIVIAN SAUNDERS

rus keliaujant pavieniu, visus iškrėtė, ir visus rado turint ginklus. Iš suimtųjų sužinota ir suokalbis ant Didžio kunigaikščio gyvybės. Tada visi dvaronys ir jų tarnai puolėsi naudyt suokalbininkus, ir nemažai jų sugavo, daugiausia tarp Krėvos ir Ašmenos. Paskui Trakuose susirinkęs teismas sugautus suokalbininkus visus nubaudė. Valožino kunigaikščiams dovanota gyvybė, bet atimta jiems valščius.

O pats kunigaikštis Mykolas pajutęs pavojų, pabėgo į Maskvą. Ten kiek pabuvęs ir susipažinęs su dvorinimis ir didžiunais, gavo jų pagelbą ir susidareg sau reikalingą kariuomenę, išėjo kariuot Lietuvos Didį kunigaikštį Kazimierą. Ir pirmieji žygiai jam pavyko, nes puolėsi į Severiją ir nesutikdamas pasipriesinimų, netrukęs užkariavo Kijavo kunigaikštystę ir visą Gudiją. Bet po kelių dienų Lietuvos karvedis Goštautas su savo kariuomenę pastojai jam kelią ir privertė jį trauktis atgal, netik iš Kijavo, be ir iš viso ploto kurį jis buvo jau užkariavęs.

Pagaliaus matydamas kad savo žygiais Kazimierą įveikt negalės, Mykolas nuliudęs sugrįžo Maskvon ir kitokios išeities neradęs, įstojto ten į staciatikių vienuolyną ir tame kelis metus pragyveno, kol Kazimieras savo malonėms dovanojai visiems nusikaltėliams jų kaltes, ir jam leido sugrįžt Lietuvon, sykiu su kitais nusikaltėliais, kurie buvo užrubežin išbėgioję. Tuom pačiu sykiu Kazimieras atsimesinę Valakijoje vargantį buvusį Didžio kunigaikštį Svidrigelą, ir jį parsikvietė tėvynėn, dovanojai jam valščius, ir apgyvendino Lucko pilyje.

Tomis savo malonėmis Didis kunigaikštis Kazimieras pas savo pavaldinius užsiplėnė dar daugiau paagrbus ir ištikimybės. Visi jį gerbė ir gyrė, o buvę politiški prasikaltėliai, kuriems bausdas jis dovanojai, liuosnoriai keliavo jam padėkavot, ir atidavė pagarbą, prisiekė jam savo ištikimybę. Žinoma, su tomis pasiegomis ir pasizadėjimais pasekmės vėliau buvo visokios, tačiau tuomsyk Kazimieras niekam jų buvusias kaltes nepriminė, ir rustų veidą niekam neparodė. Tada ir vėl visoj Lietuvoj užstojto ramybės laikai, nes namie viskas nurimo, o iš nenumaldomųjų priešų lenkų pavojus nesirodė, nes Lenkija buvo įsilvėlus karėn su turkais. Ir neuoramos žemaičiai kurie vis pagėidavo turėt sau atskirą kunigaikštį Keistutaitį, pradėjo apsiprast su Kazimiero tvarka, kuri žemaitijos kunigaikštystę panaikino ir jos vietoj įkurė tik seniunią.

Lydos pilį tada valdė ateivis totorius, Krimo kunigaikštis Algeris, kuris saviškiams prasikaltėtes pabėgo Lietuvon ir gavęs prieglaudą ir globą savo ištikimybės ir lojališkumo užsiplėnė pilies valdžia. Numirus Krimo kanui, atvyko pasiuntiniai Vilniun prašyt Kazimiero kad jis kunigaikštį Algerį leistų paimtį jų valdžia. Kazimieras pasiunti-

DIDYSIS SAPNININKAS

Trečia Padidinta Laida

APART IŠGULDYMO SAPNŲ, JAME TILPSTA DAUGYBĖ ĮVAIRIŲ RAŠTŲ: —

Eilės, žvaigždyno Ratas, Lietuvių Mitologija, Papročiai, Burtai, Simboliškos Spalvos, Išmintingasis Selemonas su paveikslu ir ateities atspėjimo numeriais, Paslaptys Kazyrų Lošime ir daug kitų patarimų.

Knyga Didelio Formato iš virš 170 puslapių

Kaina \$1.00 su prisiumimu

Užsakymus siųskite žemiau pažymėtu adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

On the Loss of Lithuania's Independence

Weep not, sweet Maiden
For only such art thou;
Of twenty-one summer old,
Thou art not more, I trow.

That roving thy little boat,
On Europe's troubled waters,
Into the Pirate's claws thou fallst.
To rob, he never falters.

Thy lot is very grievous,
As all the world doth know.
But raise thy tear-stained face,
Thy courage proudly show.

For though the Black Murrader
Thy treasures from thee wrench,
Yet deep in burning heart,
These fires he cannot quench.

Like other maids thou shalt be free
To wend thy innocent way
To plough thy fertile fields
And toss the ripening hay.

Long in those days of yore,
St. George, the dragon slew,
And will he not do more
For thee and sisters two?

Yea, that forbidding Pirate,
He'll have him on his knees,
And just as he the monster struck,
He'll strike that evil cease.

Once more, then, flags shall wave,
And there'll be much ado
To sing with voices sweet,
"Lietuva, Tėvynė Musų!"

VIVIAN SAUNDERS

P. A. Lankimka
(LANKENNER)
Lieturis Gydytojas
Tel. 3-0340 ir 5-4000
Priėmimo valandos: nuo 10-12 po pietų nuo 7 iki 8 vakarais
Sėkmadieniais ir švenčių dienomis sulgi sustartinai
522 Grafton St., Worcester, Mass.

F. A. Vaišnora
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 ryte; nuo 10-12 ir nuo 6-8 vakarais
(Sėkmadieniais sulgi sustartinai)
TEL. 5-7919
67 Providence St., Worcester, Mass.

DR. M. J. COLN
(Aukštakalnis)
148 Grand St. — Waterbury, Conn.

Vartojam Saulės spindulius, termų, ir kitus modernius metodus del Aukšto ir Žemo Spaudimo, Vidurių ir Šoninių Reumatizmo, Tonsilito, ir Onkologijos su gerom pasekmėm.
TEL. 3-470

Embarrassing

Acid Indigestion, Gas on Stomach, Heartburn, are usually caused by injudicious eating or drinking. Try Alka-Seltzer for relief.

Alka-Seltzer also relieves distress of Headache, Cold, Rheumatism, and Muscular Aches and Pains, because it contains no alcohol, and is a natural sodium bicarbonate (sodium acetate) salt.

Your druggist sells Alka-Seltzer in handy packages and by the gallon. His soda fountain. Try it.

Alka-Seltzer

Oriental Cream

It's a beauty cream that makes you look like a young girl.

It's a beauty cream that makes you look like a young girl.

It's a beauty cream that makes you look like a young girl.

It's a beauty cream that makes you look like a young girl.

Mothersilk

Quickly Relieves

Mothersilk

AR JAUČIATĖS NUTRĖGĖ—BE VIKRUMŲ?

Skauda galvą — išpuktė virškinimo sistema — Ką daryti? —

Kada tik užsikėmsi jus, kaip ir daugelis kitų, virškinimo sistema, dviokis kraujas, ir tu būsi nepilnai. MINT. Ta malonus skonis, ir jį janti kramtomą gumą išvėdinti, ir jį liuosuoja vidurius. Išvėdinti, ir jį atgausit vikrumą. Jausit, ir jį atgausit vikrumą. Jausit, ir jį atgausit vikrumą. Jausit, ir jį atgausit vikrumą.

Nusipirkit FEEN-A-MINT

LIETUVIAI SKAITYKITE IR PLIAUSI AMERIKOS LIETUVIS

nus išklauses, liepė Vilniui paskelbt Krimo totorių karą. Goštautai įsakė su savo žmonėmis jį išlydēt į Krimą.

NAGGING BACKACHE

May Warn of Disordered Kidney Action. Don't Neglect It!

Modern life with its ceaseless hurry and worry, irregular habits, improper eating and drinking, exposure, contagion aches, dizziness, getting up nights, weakness, puffiness under the eyes, and loss of strength and energy. Other signs of kidney trouble are: backache, aching in the loins, a feeling of nervousness, scanty or too frequent urination.

In such cases it is better to rely on a specific remedy than on general tonics. Doan's Pills are a favorite remedy for kidney trouble.

Doan's Pills. They are the only pills that get to the source of the trouble.

DOAN'S PILLS

ISPUDŽIAI IŠ LIETUVAI REMTI DRAUGIJOS PRAKALBŲ

Pereitą penktadienį, Liet. Uk. Klubo salėje, 12 Vernon g-vės, įvyko prakalbos, kalbėjo Vytautas Abraitis. Bet kadangi garsinimoose buvo paskelbta, kad prakalbos prasidės nuo 7:30 vakare, o kalbėtojas nepribuvo laiku — suvėlavo visą valandą — del tos priežasties daug publikos nesulaukus kalbėjo, išsiskirstė, likosi apie 150 žmonių.

Pribuvus kalbėtojus, Lietuvai Remti Draugijos pirm. Antanas Janušonis pasakė įžanginę kalbą. Tarp ko kito jis padavė kaip ir sumanytą, kad čia gyvenanti lietuviai — jų organizacijos — susivienijimai, draugijos ir klubai surašytų visus Maskvą dirbančius lietuviškus kacamai ir pasiųstų Vašingtonui prašymą del maino su buvusiais nepriklausomos Lietuvos lietuviais — tremtiniais, kurie dirbo del jos nepriklausomybės, o dabar užtai jie yra sugręsti į bolševikų kalėjimus. Sulig kalbėtojo išvados, gal būtų ir praktiška tai padaryti, jei tik Vašingtonas su Maskva tą propoziciją priimtu.

Po savo trumpos kalbos, pirmininkas paprašė Vytautą Abraitį užimti jam skirtą vietą. Prakalbų tema buvo — Pradžia Lietuvos okupacijos ir abelna Lietuvos padėtis. Kadangi kalbėtojas pats veikė vidaus reikalų ministerijoj prie darbo departamento, tai jam Lietuvos darbo žmonių reikalai yra geriau žinomi negu kam kitam. Jis pasakojęs kas Lietuvoje atsitiko, kuomet jau okupavo rusų raudonarmiečiai.

Jis sako, rusams užėmus Lietuvą, ukinkų turtas: ukys, gyvuliai ir padarai buvo surašyti ir konfiskuoti. Palikta ukinkui tik 30 hektarų žemės ir kiek turto, o visi kiti gyvuliai, rakinadai likosi atimti be atmokėjimo.

Tą patį bolševikai padarė ir su Lietuvos miestėlenais, jų namus konfiskavo ir juos apgyvendino su rusų komisarisais, karininkais ir jų šeimomis, o lietuvius, tų namų savininkus išmetė laukan be jokio atlyginimo. Iš valdiškų vietu buvusius lietuvius valdininkus taipgi rusai išmetė, o jį jų vietas pastatė daug žydų perkrištydami juos į lietuviškas pavardes. Sakysim jei susirinkime būtų perstatytas Grossmanas, tai lietuviai rinkikai būtų žinoję už ką balsuoja, bet, kuomet Grossmanas buvo perkrištytas į Didžiulį, tai jau už Didžiulį ir balsavo.

Vadinamo Lietuvos seimo rinkimai taipgi buvo klautoiti. Bolševikai buvo iš anksto nuskyrę savo atstovus prieš kiekvieną susirinkimą, kuriame buvo renka-

mi į Lietuvos seimą atstovau. Nors susirinkusios publikos 98 nuos. balsavo už savo kandidata, bet jis nebuvo išrinktas, ir nebuvo išrinktas del to, kad jis buvo Lietuvos patrijotas, o ne Maskvos agentas. Į jo vietą buvo neįteisėtai išanksto bolševikų užfiksuotas kacampos, gavęs tik du nuošimčių visų balsų. Tai motė, kaip buvo renkami į tą pavidikišką Lietuvos seimą atstovai.

Su Lietuvos žydais visa bėda yra ta, kad jie buvę Lietuvos piliečiais su sykiu pasidarė rusų okupantų garbintojais. Gį rusai bolševikai išanksto žinodami tą žydų nepastovumą, pastatė juos į buvusius Lietuvos valdviečių pareigunus su tiksliais rusinimo sumetimais.

Rusams perėmus Lietuvos vyriausybės vairą į savo rankas, Lietuvos ministerija jau savarankiškai nebegalėjo veikti, turėjo atsiklausti Dikanozovo ir kitų Kaune Maskvos pastatytų komisarų link pakitėjusios Lietuvos politikos. Sakysime kad ir darbo klausimuose, Vilniuje buvo suregistruota 15,000 bedarbių ir buvo dedamos pastangos, kad tie žmones surastų sau užsiėmimą ir pastogę žiemai atėjus. Tuo reikalu buvo atsikreipta pas rusų darbo komisarą. Bolševikų komisaras pareikalavo pateikti bedarbių surašą ir po to, jau pradėjo Vilniaus bedarbiai nykti. Buvo naktimis iš Rusijos gilumos atsiųsti kiauiliniai vagonai ir bedarbius nelyginant gyvulius išgabeno nežinia kur.

Taip Lietuvos okupantai elgiasi ne tik su bedarbiais, sakė kalbėtojas, jie negeriau elgiasi ir su Lietuvos nepriklausomybės gynėjais, Lietuvos patrijotais. Ministeris Urbšys, Merkyis ir kiti areštuoti ir išvežti nežinia kur. Jau keli tukstančiai Lietuvos inteligentų dingo iš nakties. Maskva yra nusistačius išvežti visus Lietuvos nepriklausomybės gynėjus kur nors į Rusijos "Tundras" kanalizacijos darbas, iš kur jie jau gal niekad nebegeis.

Okupantai taip elgiasi netik Lietuvoje, bet ir Latvijoje, Estijoje ir kitur. Ypatingai Latvijoje įvyko baisi tragedija. Latvijos Prezidentas Ulmanis buvo visos latvių tautos gerbiamas žmogus, kuris jai daug žadėjo. Jis manė, kad okupantai ne ką peš Latvijoje, kurių tauta penkius sykius pažangesnė už pačius okupantus. Jis nutarė pasilikti savo šaly laike okupacijos, kad buti priešaky savo tautos liudėsio valandoje.

Rusų bolševikų Čerizvičai (slaptoji policija) nutarė tuojau nuo Ulmano (Latvijos prezidento) atsikratyti. Čerizvičaikos agentai vieną naktį atėjo į prezidenturą, Ulmanį išsišvedė į gatvę ir jį užmušė lazdomis sudaužydami jam galvą. Tas pats gal atsitiko ir su Estijos prezidentu. Ir jis dingo iš nakties ir dabar niekas nežino kur jis yra.

Tai ve koki Pabaltijos Kraštų okupantų politika! Tai ve, kokis Stalnicų komunizmas, kurį ir musų lietuviški kacamai čia Suv. Valstijose praktikuoja!

Lietuviai! Ar dar ilgai jūs kviesitės į savo kolonijas tuos Maskvos agentus—Bimbas ir leisite jiems tą banditizmą propagandą skleisti savo tarpe?

Lietuvos bolševikai kai žadėjo duoti bežemiams ir mažažemiams po 10 hektarų žemės nedavė, ir nedavė todėl, kad jos nebuvo. Reiškia, Lietuvos komunistai, o Maskvos agentai Lietuvos bežemius apgaudinėjo su melagingais savo pažadais.

Dabar Lietuvos komunistai gįriasi Lietuvos liaudies neišpasakytu darbingumu, p a s e k a n t Stachanozovo metoda. Dabar klausimas kas tas Stachanovizmas yra? O jis yra niekas kitas kaip tik priverstinis "Piece Work". Tai yra katorginis darbas, tai yra Lietuvos darbininkų kraujas ir prakaitas išlietas, tik ne jų, bet bolševikų komisarų naudai. Lietuvos bolševikai pa-

Draugijų Pranešimai

Lietuvai Remti D-jos Susirinkimas. — Sekantį antradienį, spalio 29-tą, 8-tą val. vakare, L. U. Klubo salėje, 12 Vernon gatvės, įvyks Lietuvai Remti Draugijos susirinkimas. Kviečia visus draugijų atstovus susirinkti ir išklausti raporto, kaslink rengiamo Mass. Valstijos visų lietuvių draugijų ir klubų suvažiavimo. Taipgi bus ir kitokių svarstymų kaslink dabartinės padėties okupuotoje Lietuvoje.

Ateidami į viršuj minėtą susirinkimą, atsineškite parašytą kortelę su savo vardu ir adresu, ir pateikite ją L. R. Draugijos sekretoriui, kuris įrašys į savo knygą, kad reikalui esant žinotų kur kreiptis.

Amerikos Lietuvių Respublikonų klubas laikys savo mėnesinį susirinkimą Lietuvių Ukėsų Klubu svetainėje, 12 Vernon gatvės, sekmadienį, spalio 27-tą, 2-trą valandą po pietų. Samuelis Čivinskas, pirmininkas, ves susirinkimą. Vienas iš svarbesnių veikimų bus aptarimas kaslink suruošimo didelio masinio politiško susirinkimo, L. U. Klubu svetainėje, lapkričio 1-mą dieną. Visi nariai todėl yra raginami atsilankyti.

E. Montvilaitė
Sv. Petronėlės draugija rengia prie metinės vakarienės kuri bus spalio (Oct.) mėn. 26-tą d., 6-tą val. vakare, L. U. K. svetainėje. Kartu prie vakarienės bus ir "Hallowe'en" šokis. Delei šokių rengis Jono Dirvelio orkestras. Rengimo komisija kviečia visus atsilankyti į šį balių ir linksmą laiką praleisti.

Moterų Sąjungos 5-ta kuopa rengia įdomų BEANO vakarėlį, trečiadienį, spalio 30-tą. Parengimas bus Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, 8-tą valandą vakare. Bus užkandžių ir pamarginimų. Kas tik atsilankys turės labai linksmą laiką. B.

Senų Žmonių Pagelbos draugija rengia metinę vakarienę, sekmadienį, spalio 27-tą, L. U. Klubu žemutinėje svetainėje. Vakarienės prasidės šeštą valandą vakare. Nariai jau nuo seniai prakitavę idant vakarienė būtų prarengta tinkamai, kad visi svečiai būtų pilnai užganėdinti. Kviečiam visus lietuvius iš toli ir arti atsilankyti į šį parengimą. Rengimo Komisija

Aušros Vartų Parapijos Vakarienė

Spalio 20-tą dieną, sekmadienį, buvo suruošta Aušros Vartų parapijos 15 metų sukaktuvių vakarienė, į kurią atsilankė suvirš septyni šimtai žmonių. Visi kurie atsilankė buvo užganėdinti, nes vakarienė buvo labai skani ir programa įvairi. Aušros Vartų parapijos moterys ir vyrų puikiai pasidarbavo, vienybėje dirbdami. Tarp sunkesnių darbų buvo aukų rinkimas. Tą sunkų darbą atliko Juozas Glavickas, Anielė Nedzveckienė, Monika Katinienė ir kun. K. Vasy, parapijos klebonas.

Rengimo komisija šiuomi išreiškia padėką visiem aukų rinkėjams, krautuvių savininkam, kepyklų savininkam, pramonininkam ir ukininkam, kurie prisidėjo gausiomis aukomis del šios vakarienės. Vakarienė buvo labai pasekminga.

Rengimo Komitetas

naudoja rusų kategorinę Stachanovo metodą ant Lietuvos darbo žmonių nugaros. Jie pasamdo fiziškai stiprų žmogų, dramblišką burlioką ir jam slaptai daugiau algos moka negu paprastam darbininkui. Sakysim tokis stipruolis gali plytų daug daugiau pakelti ir užnešti ant antro aukšto negu vidutiniškas darbininkas. Bet Lietuvos bolševikai nesiskaito su žmoniškumo teisyne, o tik veja darbo žmones, kad jie kuo daugiau nudirbtų, o nieko neturėtų.

Dabar jau Lietuvos gyventojai baigia persitikrinti, kad bolševikiškas rojus nėra rojum, o viduramžių vergija, ir tokia vergija, del kurios civiliztuotas šių dienų pasaulis turi rausti: visi užkinkyti į darbą, bet to darbo vaisiais mažai ką gali naudotis, nes viskas eina valstybei, viskas eina po vieno žmogaus konstitucija ir diktatura, o tuomi žmogumi yra 200,000,00 gyventojų visagalintis Viešpats Stalinas. Vytauto Abraičio kalba buvo akademiška, pasitikėtina ir pasakanti daug teisybės. Daugiau tokių parengimų. Aukų lėšų padengimui surinkta \$12. Am. Lietuvis Rep.

Viktoras Pajaujis Dirba Valdžios Laboratorijoje

Viktoras Pajaujis, Marijonos ir Motiejaus Pajaujų sunus, 358 Millbury gatvės, šiomis dienomis buvo paskirtas dirbti į J.V. valdžios laboratoriją, Philadelphia, Pa. Jisai baigė Sv. Juozapo parapijinę mokyklą ir Crosby aukštesnę mokyklą, Waterbury, Conn., kur gyveno apie 12 metų. Užbaigęs aukštesnę mokyklą, Viktoras specializavosi tekstilės srityje ir užbaigė Bradford Dufree Textile mokyklą su medaliu ir pirma dovana. Jam labai gerai sekėsi mokslas, visose mokyklose, nes gavo iš visų ypatingus pažymėjimus del nepaprastų gabumų.

Užbaigęs tekstilės mokyklą 1938 metais, Viktoras Pajaujis sugrįžo į Worcesterį. Nuo to laiko iki dabar jisai toliau specializavosi tekstilės srityje ir kas kart kilo aukščiau, pakol nebuvo paskirtas į valdžios laboratoriją. Kol buvo Worcesteris, Viktoras Pajaujis darbuotojas tarp lietuvių, užimdamas finansų raštininko vietą, L. U. Klube. Worcesteriečiai nors gailisi netekę darbstaus jaunuolio, bet džiaugiasi Viktoro pasisekimais atsiekt savo užbrėžtą tikslą. Viktoro tėvas, Motiejus Pajaujis yra L. U. Klubu namo tvarkytojas jau per penkis metus ir labai populiariskas tarp vietinių lietuvių. Viktoro motina, Marijona Pajaujienė yra darbšti, patriotiška lietuvaitė, kuri išauklejo savo sunų lietuviškoj dvasioj.

SUKAKTUVĖS

Lietuvių Ukėsų Klubu svetainėje, spalio 20-tą dieną, buvo suruošta puota pagerbimui Aleksandro ir Magdalenos Čirų, kurie sulaukė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Puotą suruošė jų dukterys Morta ir Alena Čiriutės, ponios E. Kupstienė, p. Kvaraciejienė; p. Kirkliauskienė ir kiti. Svečių, draugų ir giminių, dalyvavo puotoje virš 250 ypatų. Programos perstatytojas buvo Antanas Dailda. Pranas Kalanta ir Ieva Krasinskienė buvo svotas ir svočia.

Linkėjimų kalbas pasakė: L. Volungis, Ignas Pigara, R. Glavickas, K. Asakevičius, Juozas Krasinskas, Simonas Čiras, Anielė Kvaraciejienė, St. Valentukevičius, B. Seilius, St. Radzevičius, A. Kupstienė, A. Roglienė, P. Kirkliauskienė, Juozas Pigara, Morta ir Alena Čiriutės, Pranas Kalanta, Ieva Krasinskienė ir patys p. Čirai, kurie padėjo už dovanas ir taip skaitlingą atsilankymą. Prie puotos suruošimo darbuose sekantieji: Juozas Kupstas, Juozas Kirkliauskas, Agota Roglienė, Petronė Šimanskienė, p. Peneliukienė, p. Daildienė, A. Kupstienė, p. Balkienė, p. Kirkliauskienė ir kitos. Visiems viršminėtiems priklauso didelis ačiū už skanių valgių pagaminimą. Muzikantai Juozas Pigara, Pranas Butkus, p. Antanavičius, p. Juska linksmai griežė šokio muziką iki vėlai. J. Krasinskas

Šv. Liudviko Draugijos Metinė Vakarienė

Seštadienį, spalio 19-tą, įvyko Šv. Liudviko draugijos metinė vakarienė, 7:30 valandą vakare, daug vėliau negu buvo garsinta. Atsilankė 82 draugijos narių ir apie tiek pat svečių. Reiškia, žmonių buvo apie 160. Buvo tarp atsilankiusių p. Kiškis, A. Ješinskas ir G. A. Kyba. Jono Dirvelio orkestra griežė šokiams, daugiausia lietuviškus šokius. Atsilankė apie 100 ypatų į šokius.

Laikė vakarienės geriausia savo užduotis atliko sekančios lietuviškos, kurios vertos pagarbos: A. Kosulienė, J. Aikšnorienė, A. Nevulienė, M. Šilalienė. Joms pagelbėjo sunėsti į stalus sekančios merginos: Anielė Kosulienė, Rita Tamulevičiūtė, G. Povilauskaitė. Iš vyrų didžiūma atliko savo užduotis labai gerai, bet nekurie buvo netikę prie savo darbo. Jie pirmiausia patys išsigėrė, o paskui pradėjo patarnauti svečiam. Daug iš jų nematė kam paduoti ir tokiu būdu visi lygiai negavo kas jiems priklausė.

Nors ir neliks daug pelno, visvien manau nebus ir draugijai nuostolių. Vardan Šv. Liudviko draugijos tariau širdingai ačiū šeiminkėm, merginoms ir darbininkam, taipgi svečiam už atsilankymą. Jonas Degesius

JUSTINOS PAGRAŽINIMO UŽEIGA
JUSTINES HOUSE OF BEAUTY
94 GREEN GATVĖS — TEL. 2-3381
Nepaprastos Naujos Kaimos
ILGALAIKINIAI SUGARBANAMIEJI
\$3.00, \$4.00, \$5.00 ir \$6.50
PLAUKU PLOVIMAS, GARBANAMIEJI
NAGŲ PADAILINIMAS — PO 30 CENTŲ
Atidaryta Vakaris Susitarant

Vernon Studio
8 Vernon St. — Worcester, Mass.
Tel. 5-5575
Traukiam paveikslus del pilietinio popierių ir dokumentų dienomis ir vakaris sulig sutarties.
SPECIALISTAI — FOTOGRAFUOJAM VESTUVES, GRUPES IR VALKUS

Pietinio Worcesterio Žinutės
Aušros Vartų parapijos Moterų Socialio Klubu veikiančioji komisija ir valdyba susirinko pianistės M. Beauchemin namuose aptarimui metinio "Hallowe'en party" ir dviejų metų Klubu gyvavimo sukaktuvių bankietą, kuris įvyks lapkričio mėnesio pradžioje.
Po pasitarimo, šeiminkė pakvietė visas prie stalo ir gelbstant setusei Onai McGovern, atsilankusios buvo vašinamos nepaprastai skanumynais. Dalyvavo narės: A. Sinkevičienė, K. Podžiūnienė, E. Kraunelienė, V. Vieraitienė, V. Shea, M. Struckienė, E. Džiaugienė, B. LaBaire, p. Kuderaskienė, Saulienė, E. Nedzveckaitė, B. Spirkaitė, J. Bendoraitė ir M. Čižauskienė. Po vaišių, šeiminkinė padėkojus, visos gražioj nuotaikei išsiskirstė.

Millbury St Coal & Oil COMPANY
141 Millbury St., Worcester, Mass.
Tel. Dial 2-3381
VISOKIOS RUSIES ANGLIJOS Naujos Anglijos Koksai Mėlynieji Anglijai, Mėlynieji Anglijai, Speciališkumas
Aukštos Rusies Aliejaus ir Kural
KIELA ir KRUKONIS

Edward Yanovsky
PACKAGE STORE
Užlaiko Visokias Aliejaus, Gėrymes, Lietuviški Valgiai, Dėgtinę, Vyną ir kitą
278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 2-3381

WELSH CLEERCOAL
Daugiau šilumos negu pat mažai pelenų.
SILVER ASH ANGLIJA
NERASITE AKMENI

DOHERTY COAL
507 Main g-vės, Park
Sankrova 241 Southbridge
Tel. Dial 3-9887

Naudingos Gyduolės
Kurie nori turėti sveikas kojas pabandykite naudoti Kleen Foot Balm gyduoles. Jau per daug metų tukstančiai žmonių naudoja šias gyduoles, kurios pagelbėjo ir palengvino kojom. Šios gyduolės gydo ne žėjimą ir sutrukusią odą tarp pirštų, plėtimas ant padų, atletiška skaudėjima, gėlimus, pules ar nušaudas, taipgi kitus skausmus. Paktartina pabandyti šias gyduoles. Kleen Foot Balm Co., Vincas, Buor-nat, 121 Seneca St., Utica, N. Y.

ANGLYS \$13.10
Aukščiausios Rusies Amerikoniškos Kietos Anglyjos
Pečiaus arba Riešutinio Dydzio
NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI — AMBI-ANGLYS
DOMESTIC FUELS, Inc.
641 Cambridge gatvės Dial 5-6800

PETRAS KALANTA
Lietuvis Smuikininkas

Jo orkestra grajina Piknikams, Teatrams, Baliais, Vestuvėms, Krikštynoms ir Vakaruškom. Kam reikalinga gera orkestra, tekreipiesi pas jį: 14 Vernon St. Worcester, Mass.

PARDAVIMUI
Ukis susidedantis iš 5 1/2 akryų išdirbto lauko ir įvairių triobesių; aukštoje vietoje; labai tikty del gasolinio stoties; moderniškas penkių kambarių namas; vanduo įvestas į namus; maudynės, elektra telefonas, dviejų karų garadižis; du vištinukai; visi triobesiai, dviejų metų senumo; geras kelias, 2 1/2 mylių nuo Websterio, 3 1/2 mylių nuo Oxford; 16 mylių nuo Worcesterio. Pardavimui iš priežasties savo žmonos mirties. Mr. Walter W. Zmetra, Box 67a — R. F. D., Dudley, Mass. Tel. Webster 153—W2.

WALTER BOREK
10 GROSVENOR ST.
Worcester, Mass.
Taiso Armonikas, Nustato Balsą ir Taiso Vamzdžius
Visas Darbas Gvarantuotas
Worcesterio Pasitikėtinas Ekspertas Bile Kokio Typo Armonikos Sutaismys.

Kada Turite Suknių, Kostiumų, Marškinių, Kaklaraizių, Skrybėlių, etc. Kurios Reikia Išvalyti, Malonėkite Pašaukt
ANTANA "Spitz" STOLULONI
VALYTOJA
NUDAŽOME VILNONIUS IR ŠILKINIUS DRABUŽIUS
PALTUS NUDAŽOME UŽ \$2.00 SPECIALE KAINA
JISAI PAGELBES JUMS BUTI ŠVARIAI
Teisingas, Nuosirdus, Ekonomiškas ir Pasitikėtinas Patarnavimas
DIRBTUVĖS TEL. 6-2090 NAMŲ TEL. 6-1205
317 Hamilton St. — Worcester, Mass.